

SYDNEY od 5. - 9. februarja 1994
Exhibition & Convention Centre, Darling Harbour

VEČ NA STRANEH 10 IN 11

UDELEŽBA SLOVENIJE NA PRVEM SVETOVNEM TRGOVINSKEM SEJMU V AVSTRALIJ

V slovenskem pavilijonu bo sodelovalo preko trideset podjetij iz Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije in urad vlade za informacije.

Ljubljanski biro Mednarodnega združenja slovenskih razvojnih partnerjev (MZSRP), ki je ustanovljeno in registrirano v Avstraliji, bo predstavilo dodatnih 17 slovenskih podjetij. Združenje se je na ta način aktivno vključilo v promocijo slovenskega gospodarstva v Avstraliji.

V sklopu sejma bo Avstralijo obiskala številna vladna delegacija pod vodstvom dr. Davorina Kračuna, podpredsednika vlade in ministra za ekonomske odnose in razvoj. Dr. Kračun bo na obisku na povabilo avstralske vlade. Vladna delegacija bo sodelovala na poslovnih konferencah v Sydneyu, Melbournu in Novi Zelandiji. Imela bo uradne pogovore s predstavniki zvezne vlade ter vlad NSW, VIC in N. Zelandije.

Predvideno je tudi srečanje s slovensko skupnostjo...

26. januar HAPPY BIRTHDAY AUSTRALIA

VICTORIA - MATURANTSKI PLES
11. DECEMBER 1993

Skupna slika maturantov, učencev slovenščine in učiteljev in še maturantov prejšnjih let

SIMBOL MEDNARODNEGA
LETA DRUŽINE

Streha in srce
sombolizirata
življenje, ljubezen,
dom, toplino, skrb,
varnost, skupnost,
toleranco, odprtost,
individualnost...

Avtorica: Catherine Litassy -
Rollier, švicarska umetnica, živi na
Dunaju

14 - DNEVNIK
CENA DVOJNE ŠTEVILKE \$ 4.00

AVSTRALSKI SLOVENSKI NEODVISNI INFORMATIVNI ČASNIK
THE VOICE OF SLOVENIA
THE AUSTRALIAN SLOVENIAN INDEPENDENT INFORMATIVE NEWSPAPER

LETO 1 / št. 18 - 19
26. JANUAR / prosinec 1994

POMEMBNI DATUMI - LETO 1994

- mednarodno leto družine
- po kitajskem horoskopu leto psa
- leto 2000 po Kristusu
- leto 850-letnice Ljubljane
- 75 let meroslovja na Slovenskem

JANUAR

- *1. / 1901 - nastanek Avstralskega Commonwealtha
- *4 / 1797 izide v Ljubljani prva številka prvega slov. časnika Ljubljanske novice, urejal in pisal Valentin Vodnik
- *5. / 1921 so Slovensko primorje, Trst in Istra v skladu z rapalsko pogodbo priključeni Italiji
- *7 / 1893 umre na Dunaju pomembni znanstvenik in izumitelj slovenskega rodu Jožef Stefan
- *8. / občinski praznik Slovenske Bistrice; letos se spomnijo dogodkov 8. januarja 1943 pri Treh žreblih na Osankarici, ko je v neenakem boju z okupatorjem izkrmavel do zadnjega moža prvi Pohorski bataljon
- *16. / 1992 Avstralija kot prva izvenevropska država prizna novo državo R Slovenijo
- *16. / 1868 umre v ZDA znameniti slovenski misijonar in jezikoslovec Friderik Baraga
- *23 / 1872 v Ljubljani rojen največji slovenski arhitekt Jože Plečnik
- *26. / - dan Avstralije
- *27. / 1991 avstralski Slovenci (Avstralska slovenska konferenca s svojimi regionalnimi Slovenskimi narodnimi sveti) obvestijo avstralsko vlado o kriznih dogajanjih v tedanji Jugoslaviji oz. Sloveniji; prvič se v vseh večjih mestih pridružijo demonstracijam Hrvatov

Melbourne
14. januar

Pater Niko Žvokelj na privatnem enomesečnem obisku v Avstraliji:
"Počutim se kot da bi bil doma..."

Drage Slovenke in Slovenci!

Oglašam se vam prvič v novem letu 1994, z dvojno številko delno zaradi dopustniškega časa, delno pa zaradi rahle okvare mojega očesa. Ponovno smo na poti k odpiranju "slovenskih obzorij" in vsaka nova edicija našega časnika je novo srečanje z vami. Potihoma upam, da boste še naprej cenili naše delo, se oglašali, nas podpirali, kritizirali, postajali novi naročniki, stari naši nove...Pravijo, da stopicanje na mestu v resnici pomeni nazadovanje. Zato razmišljamo o spremembah in o izboljšavah:

—Poglejmo prvo stran časnika; logo "Glas Slovenije" je večji, črni okvir je na notranji strani. To pa zato, ker nas je nekaj ljudi, (med njimi tudi moj prijatelj grafik iz Maribora) opozorilo, da med naslovom časnika in drugim tekstom ni dovolj razlike. Takšno obliko pa smo izbrali prav zato, da ne bi bili stereotipni in sledili obliko večine časnikov (logo zgoraj čez celo stran).

—Na zadnji strani časnika boste opazili, da nimamo več uredniškega odbora ampak "občasne sodelavce". Dobrodošli dr. Stanislav Frank (Adelaide), Draga Gelt (Melbourne), Jožica Gerden (Mildura), Lojze Košorok (Sydney) in Vinko Rizmal (Melbourne). Upam, da bo beseda "občasni" pomenila "večkratni"!

—Pričeli smo z akcijo zbiranja imen in poklicov univerzitetno izobraženih Slovencev v Avstraliji, tudi potomcev Slovencev, rojenih v Avstraliji. Pomagajte nam!

IZ DNEVNIKA UREDNIČE

Stanke Gregorič

Tokratna številka mi osebno pomeni veliko zaradi: časa, v katerem se naši dve domovini, Slovenija in Avstralija prvič srečujeta na tako visoki gospodarski ravni, rada bi izročila lep avstralski slovenski pozdrav vsem gostom iz Slovenije, kar čez 50 jih bo, več na straneh 10 in 11; v tej številki je še pismo predsednika slovenske vlade dr. J. Drnovška, namenjeno avstralskemu prvemu ministru ob katastrofalnih požarih, ki so po novem letu zajeli NSW, upam, da ste vsi Slovenci O.K.; Ljubljana slavi 850. obletnico prve uporabe imena Ljubljana, str.7; zanimiva je 9. stran - Slovenka leta, Vida Žabot; na strani 13 zasledite med drugim vest o ustanovitvi Jurčičevega sklada, ki bo

nagrajeval in spodbujal resnicoljubnost kot moralno načelo slovenskega novinarstva'

Nenavadna čustva so me spreletavala ob pripravi 20. strani, prispevek Marte Skrbiš iz Adelaide "Izgubljene duše", hvala Marti in Zlatku Skrbiš ter Stanku Prosenaku, ki so to nadvse zanimivo zgodbo namenili našim naročnikom; prav tako na 20. strani predstavljamo našega slovenskega umetnika-kiparja Rona Gomboca iz Perth, ki je bil lani izbran za "Western Australian Citizen of the year for the Arts 1993", še posebej sem navdušena in ponosna, da se je g.Gomboc odzval na moje fax sporočilo po telefonu in nam obljubil poslati več informacij o sebi...in postal je tudi naš naročnik! dobrodošel in z njim tudi vsi drugi - naši dragi, novi naročniki; strani 15, 16 in 17 prinašajo pregled maturantov slovenščine v Viktoriji od leta 1981 do 1993, hvala Aleksandri Ceferin, ki je poskrbela tudi za vse fotografije, mi jih prinesla celo na dom in mi jih pomagala razvrstiti, kako pa občudujemo vas, dragi maturanti in še posebej trud učiteljic in dolgoletno delo Aleksandre Ceferin ni treba posebej poudarjati; ustregli smo prof. Ediju Gobcu, ravnatelju Slovenian Research Center of Amerika, ki še naprej zbira podatke znamenitih Slovencev po vsem svetu, preberite njegov prispevek prosi, navdal vas bo s ponosom in če ste eden od "uspešnikov" oglasite se mu;

Toni Gržina je poskrbel, da imamo za naš časopis na razpolago več vrst slovenskih računalniških pisav, hvala! hvala tudi vsem, ki ste se oglasili pisno ali po telefonu, še posebej Karlu za knjigo "Pogovori in reki na Slovenskem".

Poglejte, komaj sem se pričela z vami pogovarjati, že je zmanjkalo prostora...naj vam bo leto 1994 zdravo in varno!

Vaša Stanka

Gregorič

MISEL ZA LETO 1994

Ni treba praznih obljub; le delo, ljubezen, pošteno življenje BREZ SPLETK in brez zmot...

Tine Benedičič

PIŠEJO NAM...

ZNANSTVENORAZISKOVALNI CENTER
SLOVENSKE AKADEMIJE
ZNANOSTI IN UMETNOSTI

Želimo Vam obilo sreče in zadovoljstva v Novem letu

Za : ZNANSTVENORAZISKOVALNI CENTER SAZU
INSTITUT ZA SLOVENSKO IZSELJENSTVO

Marcela Cebulj Sojko.

*

Spoštovani...

Najlepše se zahvaljujem za Glas Slovenije. Z veseljem jih prebiram in veseli me, da ste Slovenci v Avstraliji tako aktivni. Jaz sem v Novi Zelandiji že več kot dvanajst let poročena z Novozelancem...

Uspešno Novo leto in lep pozdrav vsem Slovincem v Avstraliji!

Vida Watson
Nova Zelandija

*

Spoštovano uredništvo "Glas Slovenije"!

Želim Vam vesel Božič in srečno, zdravo in uspešno Novo leto. Še posebno Vam želim veliko uspehov pri izdajanju tako zanimivega časnika. Z možem sva nanj naročena in verjemite mi, da ga komaj čakava. Lep pozdrav vsem

Vida Končina
Južna Avstralija

*

Prijetne Božične praznike in obilo srečem zdravja, delovnih uspehov in vsega lepega Vam želi

Kolektiv Ljudske univerze Ormož

*

Spoštovana urednica!

Upam, da Vas bo najino pismo našlo pri najlepšem zdravju. Prosim, da objavite moj prispevek, dobro novico iz Queenslanda: Slovenski odbor Planinke Brisbane in Slovenski odbor Gold Coasta sta sedla skupaj za "okroglo mizo". Želiva vsem skupaj vesele Božične praznike in mnogo zdravja in sreče v 1994. letu.

Stanko Heric - predsednik Planinke
Tončka Heric, Queensland

*

Naša ljudska pesnica Marcela Bole iz Melbourne se zahvaljuje vsem, ki so ji poslali rože in kartice z željami, da čim prej ozdravi (po operaciji kolka).

UREDNIŠTVO G.S.: Najlepše se zahvaljujemo g. Olgi Orel iz Finsbury Press Ltd, Južna Avstralija za prispevek \$ 100.00 za naš tiskovni sklad.

**IZ DIPLOMATSKO
KONZULARNIH
PREDSTAVNIŠTEV RS**

January 1994

AUSTRALIAN TRAGEDY - FIRES...

**EMBASSY OF THE
REPUBLIC OF SLOVENIA**

The Embassy of the Republic of Slovenia presents its compliments to the Ministry for Foreign Affairs and Trade of Australia and has the honour to request to transmit the following message of dr. Janez Drnovšek, Prime minister of the Republic of Slovenia to the Honourable Paul Keating, Prime Minister of Australia, which reads as follows:

The Honourable Prime Minister,
We are deeply moved by the news of the disaster that your country is suffering these days and that has taken away human lives and caused enormous material damage.

May I convey to you and to the people of Australia the expressions of our most sincere sympathies on behalf of the people of Slovenia and in my own name.

Dr. Janez Drnovšek

OBVESTILO

Ministrstvo za zunanje zadeve Slovenije nas je informiralo, da je Smučarska zveza Slovenije letos začela z akcijo, s katero želi priljubljenost smučanja, tega že kar slovenskega narodnega športa, razširiti med rojake v izseljenstvu, zamejstvu in zdomstvu. Pred desetimi leti je pričela Smučarska Zveza Slovenije z akcijo za napredek in razvoj slovenskega vrhunskega smučanja "Podarim-dobim". V devetih letih so Slovenci pokupili preko 15 milijonov darilnih razglednic. Slovenci smučarji Križaj, Petrovič, Strel, Benedik, Kuralt, smučarke Svet, Sarec, Horvat, Bokal in skakalci Petek, Ulaga in mnogi drugi so se jim obdolžili z osvojitvijo dvajset zlatih, srebrnih in bronastih medalj na olimpijskih igrah in svetovnih prvenstvih in vrsto najvišjih uvrstitev na tekmah svetovnega pokala.

Prav v letošnji sezoni slovensko smučanje doživlja ponovni vzpon in razcvet z zmagami Jureta Koširja in Katje Koren in vrsto najvišjih uvrstitev Grilca, Kunca in Horvatove v tekmah svetovnega pokala. Njihove uspehe so zabeležili tudi avstralski novinarji.

Zdaj prihaja akcija Smučarske zveze Slovenije tudi na daljno pot med Slovence v Avstraliji, ZDA, Kanadi in Argentini pod geslom "Za slovenske zmage, s Slovenci po svetu". Vsak kdor kupi darilno kartico dobi mimo srečke (žreb bo razdelil 104 nagrade - največja je sedemdnevno potovanje v Slovenijo z letalskima vozovnicama) tudi reliefno bonasto značko bloškega smučarja. Cena kartice je 15 avstralskih dolarjev. Prodajo razglednic je prevzel Ivo Leber iz Melbournea. Telefon: 03 589 6094. Prosimo za vašo podporo, saj je čas za njo skopo odmerjen.
Aljaž Gosnar

**SLOVENCEM V SYDNEYU IN
OKOLICI**

Ob katastrofalnem požaru, ki je prizadel in še vedno grozi Sydneyu in okolici, prejmite naše iskrene izraze zaskrbljenosti in sožalja ob izgubi življenj in veliki materialni škodi.

Upamo, da je ta velika nesreča prizanesla Slovincem, njihovim družinam, sorodnikom in prijateljem živečim na tem področju.

Slovensko Veleposlaništvo in Konzulata so pripravljene po svojih najboljših močeh nuditi Slovincem, ki jih je kakorkoli prizadel požar, ustrezno pomoč in stike s Slovenijo.

Aljaž Gosnar
Odpravnik poslov

Alfred Brežnik
Častni konzul RS
za NSW in VIC

Dušan Lajovic
Častni konzul
za Novo Zelandijo

The Hon. John Fahey
Premier of New South Wales

Dear Premier

On behalf of the Government of Slovenia, the Slovenian Consulate in Sydney and myself, I wish to express deepest sympathy to the Government and the people of New South Wales for the loss of life, property and enormous material damage as a result of the recent fires that ravaged the state.

It is heartening to see that due to the quick action of your Government and the determination of so many courageous groups and individuals, a much greater disaster has been avoided.

Yours sincerely

Alfred Brežnik
Honorary Consul of the Republic of Slovenia

**VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE
EMBASSY OF SLOVENIA**

Advance Bank Centre-Level 6, 60 Marcus Clarke street, Canberra City,
tel.: (06) 243 4830 fax: (06) 243 4827. Pisma in drugo pošto pošljite na
naslov: Embassy of Slovenia, P.O. Box 284, Civic Square, Canberra ACT
2608.

Veleposlaništvo je odprto vse delovne dni od 9.00-17.00 ure; uradne ure pa
so od 10.00-14.00 ure. Odpravnik poslov: Aljaž Gosnar; upravno
konzularni referent: Tina Omahen.

**KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE
AVSTRALIJA (NSW in VIC)**

21 Judge Street, Randwick, Sydney, NSW
Častni konzul Alfred Brežnik
Obisk urada izključno po dogovoru
(By appointment only)
Tel.: (02) 314 5116;
Fax: (02) 3996246
Poštni naslov:
P.O. Box 188, Coogee, NSW 2034

**KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE
NOVA ZELANDIJA**
Eastern Hutt Road, Pomare, Lower Hutt
(Wellington), častni konzul Dušan Lajovic,
tel.: (04) 567 0027, fax: (04) 567 0024

Poštni naslov:
P.O. Box 30247, Lower Hut, New Zealand
Naslov v Avstraliji:
78 Victoria Street, Smithfield,
Sydney, NSW 2164,
tel.: (02) 604 5133; fax: (02) 604 009
Poštni naslov:
P.O. Box 5, Smithfield, NSW 2164

PREDLOG ŠE ZA POSEBNO KOMISIJO ZA IZSELJENCE

Na občnem zboru Slovenske izseljenske matice: V Sloveniji nujno potrebujemo posebno delovno skupino za Slovence po svetu, ki bo dejavna v okviru državnega zbora. SIM bo še naprej brezpogojno nestransarska, odprta za vse, in bo še poglobila sodelovanje s Slovenci po svetu in v državah nekdanje Jugoslavije. Krepila bo enoten slovenski kulturni prostor, gojila sodelovanje z mlajšimi generacijami slovenskih izseljencev, obojestransko sodelovanja bogatila z novimi oblikami duhovnega ustvarjanja Slovencev, izseljence bo še dejavnije vključevala v organe matice, načrtneje skrbela za zbiranje dokumentarnega in arhivskega gradiva in tudi za ustrezno znanstveno in rizikovalno delo (aktivno bo sodelovala s SAZU-Slovenska akademija znanosti in umetnosti).

SREČANJE ZDOMCEV V RADENCIH

Na božičnem srečanju zdomcev, ki ga je pod pokroviteljstvom državnega sekretarja za Slovence po svetu dr. Petra Venclja in z gostoljubnostjo Radenske že tretjič organiziralo uredništvo revije Naša Slovenija, se je zbralo blizu 300 Slovencev, zaposlenih v drugih evropskih državah. Srečanja se je udeležil tudi predsednik države Milan Kučan.

PRIČEVANJA EMIGRANTOV O ZVESTOBI

Ekipa umetniškega programa TV Slovenije je lani poleti obiskala slovenske rojake v Argentini. Snemanje so zaokročili v devetdelno tv nadaljevanko pod skupnim naslovom Pričevanja o zvestobi. Nadaljevanko so začeli predvajati 4. januarja letos na prvem programu TVS.

SLOVENSKI ALI HERCEGOVSKI RABLJI?

Komisija skupščine RS za raziskavo povojnih množičnih pobojev, pravnodvomljivih procesov in drugih nepravilnosti se je doslej sešla na enajstih sejah. Za novega predsednika je bil 15. julija lani izvoljen dr. Jože Pučnik. Komisija je že zaslišala nekaj prič, med njimi Zdenka Zavadlava, Antona Zgonca in Zorana Poliča, še prej pa tudi Alberta Svetino in Bojana Polaka, Mitja Ribičič pa se zasliševanjem izmika z zdravniškimi spričevali. Seveda je bilo veliko sprenevedanja že nekaj let nazaj ...Še posebej potem, ko je Simo Dubajič (hrvaški Srb), vodja takoimenovane ubijalske čete prostovoljcev in izbrancev iz XI. dalmatinske brigade, spregovoril za slovenska občila, da so na Rogu pobijali "Hercegovci" oziroma "Srbi". Za to četo se ve, da je 25. in 26. maja 1945 ubijala pri Brezjarjevem breznu nad Podutikom, v Kočevju je ubijala osem dni. Od 3. junija naprej so na Rogu pobijali Slovenci.

SPOMINSKE PLOŠČE

Med najpomembnejšimi dogodki, ki so v letu 1993 zaznamovali Slovenijo, je bilo postavljanje župnijskih spominskih plošč žrtvam komunistične revolucije. Na njih je napisanih 1.890 imen. Večinoma so postavljene na Dolenjskem in Notranjskem, deloma pa tudi na Gorenjskem. O teh dogodkih sta največ poročala Družina in Slovenec.

ZDRAVLJENJE DRAŽJE

Od 1. januarja 1994 krije zavarovalnica v obveznem zdravstvenem zavarovanju v Sloveniji naslednje odstotke: 97 odstotkov pri najzahtevnejših storitvah, presaditvah organov in zdravljenju v tujini, 93 odstotkov pri specialističnoambulantnih in bolnišničnih storitvah ter zdraviliškem zdravljenju (če gre za nadaljevanje bolnišničnega), 90 odstotkov pri nemedicinskem delu oskrbe zdraviliškega zdravljenju, 85 odstotkov pri storitvah osnovne zdravstvene dejavnosti, zdravljenju zob in ustnih boleznih, ortopedskih in tehničnih pripomočkah, 77 odstotkov za storitve v zvezi z zdravljenjem poškodb zunaj dela, 75 odstotkov za zdravila na recept, ki so na pozitivni listi, 55 odstotkov za zdraviliško zdravljenje, ki ni nadaljevanje bolnišničnega, ter za prevoze, ki niso nujni itd. Delež posameznika se je s tem v primerjavi z letom 1993 povečal.

NAJPOMEMBNEJŠI OBISK IZ ZDA PO OSAMOSVOJITVI

Prihod Madeleine Albright, kot posebne odposlanke Billa Clintona so v Sloveniji označili kot najpomembnejši obisk iz ZDA po osamosvojitvi. Srečala se je s predsednikom Milanom Kučanom, ministrskim predsednikom dr. Janezom Drnovškom in zunanjim ministrom Lojzeto Peterletom. Diplomatski krogi so bili mnenja, da se bo s tem Slovenija ZDA predstavila kot čvrsta država in kot država, ki jo zahodna Evropa sprejema. Po obisku v Sloveniji je Albrightova sodelovala na zasedanju NATA v Bruslju.

PRIBLIŽEVANJE SLOVENIJE NATU

Slovenija izpolnjuje vse pogoje za pristop k Partnerstvu za mir in v obrambnem in zunanjem ministrtstvu že potekajo priprave za vključitev v ta projekt, tako je na tiskovni konferenci 18. januarja poročal Janez Janša, slovenski obrambni minister. Slovenija pa mora po Janševem mnenju izpolniti še dva formalna pogoja: najprej mora pisno pristopiti k projektu, potem pa izdelati predstavitveni dokument, v katerem bo opredelila svoje interese in opisala svoje vojaške zmogljivosti (ta papir pripravlja Janšev resor). Posebej pomembna so naslednja merila: preglednost obrambne politike, podrejenost oboroženih sil civilni oblasti, sposobnost skupnega nastopa v mednarodnih vojaških akcijah (n.pr. da ustava takega sodelovanja ne omejuje) in številčna in vsebinska prilagoditev oboroženih sil zahtevam skupnega načrtovanja v okviru NATA. Po Janševem mnenju bi Slovenija utegnila imeti težave pri n.pr. znanju tujih jezikov, pri komunikacijskem sistemu in oborožitvi. Vendar pravi Janša, da Slovenija dobro sodeluje z ameriškimi silami in prav Američani bi Sloveniji pomagali ob pristopu k Partnerstvu za mir.

JANEZ JANŠA OSEBNOST LETA V ANKETI VALA 202

Po telefonu in pisno je radio val 202 oddalo svoj glas 3610 poslušalcev. Janši sledijo Milan Kučan, Lojze Peterle, dr. Janez Drnovšek in drugi.

MNOŽICA NA SLOVESNOSTI V DRAŽGOŠAH

Ob zaključku tradicionalne prireditve Po stezah partizanske Jelovice v spomin na znano dražgoško bitko se je zbralo v Dražgošah veliko ljudi. Večinoma starejše generacije. Slovesnosti se je med drugimi udeležil tudi Milan Kučan, predsednik slovenske borčevske organizacije Ivan Dolničar in strankarski prvak Zmago Jelinčič. Zbranim je govoril predsednik državnega sveta dr. Ivan Kristan, ki je dražgoški bitki pripisal velik pomen za zgodovino slovenskega naroda.

MATURA SE VRAČA V SLOVENSKO SOLSTVO

V zadnjem času se o maturi veliko sliši in piše. Po skoraj petnajstih letih se ta znova vrača na slovenske šole. Prvič bodo opravljali "pravo maturo" leta 1995 dijaki sedanjih tretjih letnikov, že v tem letu pa bo približno 600 dijakinj in dijakov na 23 srednjih šolah opravljalo poskusno maturo. Ob koncu drugega letnika se bo dijak lahko odločil, za kaj se bo pripravil prihodnji dve leti: za maturo ali za zaključni izpit.

DRŽAVLJANSTVO ŠE BURI DUHOVE

Zakon o državljanstvu skupine poslancev Slovenske ljudske stranke (SLS) po odločilnem vetu državnega sveta ni bil sprejet. Večina predlaganih sprememb, ki so uvajala strožja merila za pridobitev slovenskega državljanstva, za poslance ni bila sporna, močno pa se je zapletlo pri obravnavi dopolnila, ki je urejalo pridobitev državljanstva s tako imenovano naturalizacijo. Rečeno je bilo, da državljanstvo ni pravica temveč status. O zakonu o državljanstvu bomo v prihodnje prav gotovo slišali in pisali še več.

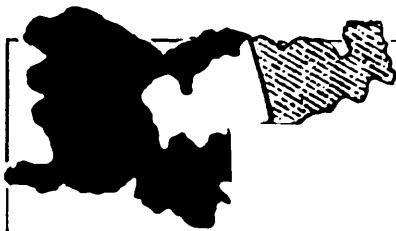
IGRALNICO PARADISO V TOLMINU SO ZAPRLI

Pravijo, da je Paradiso posloval z izgubo, za zaprtje igralnice pa je še nekaj drugih razlogov. Nekaj zaposlenih bo dobilo službo pri HIT-u v Novi Gorici. Gre namreč za 44 Tolmincev. Preostali pa so na HIT vezani pogodbeno oziroma prek študentskih servisov.

PREDSEDNIK SLOVENSKE VLADE PRI PAPEŽU

Ob obisku Vatikana je predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovšek dejal, da sta se s papežem Janezom Pavlom II pogovarjala med drugim tudi o obisku v Sloveniji, ki jo sveti oče sicer želi obiskati. Drnovšek je obvestil papeža, da v slovenske šole uvajajo nov predmet o religijah. Govorila sta tudi o krizi v Bosni.

DRŽAVNI ZBOR JE SPREJEL zakon o lokalnih volitvah, ki je izvedbeni akt zakona o lokalni samoupravi, ureja pa volitve v občinske svete, volitve županov in volitve v svete krajevnih, vaških in četrtinskih skupnosti.

IN ŠE O OROŽARSKI AFERI...

Nastala je polemika med mariborskim tožilcem Dušanom Požarjem in obrambnim ministrstvom oziroma Janezom Janšo. Požar je dejal, da obstoja sum, da je Janša trgoval s Hasanom Cengičem z orožjem, kar je naravnost smešno, saj je sam Janša javnosti odkril orožje na mariborskem letališču. Janez Janša je potom svojega ministrstva Požarju odgovoril z odprtim pismom v državnih medijih. Povzetki... Višje javno tožilstvo v Mariboru v svojem sporočilu na vse mogoče načine poskuša opravičevati ravnanje naših in tujih državljanov pri manipulaciji z ogromnimi količinami orožja, streliva in minsko-eksplozivnih sredstev na mariborskem letališču...ponavlja obtožbe na račun tistih, ki so kriminal odkrili...Brez kakršnekoli podlage je trditev v 6. točki izjave Višjega javnega tožilstva, češ, da je obrambni minister Janez Janša Hasana Cengiča priznal v svojstvu pooblaščenca BIH in z njim celo trgoval. Še bolj absurdna je trditev, da naj bi Ministrstvo za obrambo spomladi leta 1992 Hasanu Cengiču prodalo 5560 avtomatskih pušk...preverjeno in znano je, da se takrat ni nihče iz tega ministrstva srečal s Cengičem...ta je takrat obiskal predsednika predsedstva RS Milana Kučana, ki mu je zagotovil pomoč. Tako je Cengič s posebnim letalom podjetja Smelt odletel v Libijo ter se čez nekaj dni vrnil v Slovenijo s posebno pošiljko. Ministrstvo za obrambo takrat še ni bilo seznanjeno s tovrstno povezavo s Kučanom, ampak kasneje...mariborsko Višje tožilstvo smeši načela pravne države pred domačo in še posebej mednarodno javnostjo...Ministrstvo za obrambo je javnega tožilca Požarja že prej ovadilo Javnemu tožilstvu RS zaradi nesprejemljivih in neresničnih obtožb, usmerjenih na obrambno ministrstvo in na samega Janeza Janšo. Požar po vsako ceno ščiti neposredni krive in odgovorne za ilegalno manipulacijo z velikanskimi količinami orožja, ki so bile nevarne tudi za samo Slovenijo.

RAZREŠITEV ANDREJA LOVŠINA

Možnost dodatnih spekulacij in namigov dopušča, da je samo nekaj dni pred intervencijo tožilca Požarja slovenska vlada na lastno željo razrešila podsekretarja v obrambnem ministrstvu, direktorja VOMA Andreja Lovšina, ki naj bi bil leta 1992 vpleten v afero s trgovanjem orožja v Celovcu in je takrat ministrstvo izgubilo milijon DEM. Lovšin si je pridobil naziv "Mister 6 procentov".

PADEC JANEZA JANŠE?

Pred dnevi piše Vinko Vasle v članku, ki ga prinaša DELO sledeče:

"In ker so nekatere tuje tajne službe že

pred dobrimi desetimi dnevi obvestile svoje centrale, da je padeč obrambnega ministra Janeza Janše tako rekoč samo še vprašanje časa in ker združevalci na sredini razmišljajo o novi kadrovski rešitvi, je primer Janša treba ocenjevati tudi s te, torej povsem strankarsko-politične plati. In z oceno, da ima Janša v slovenskem političnem establišmentu več sovražnikov kot zaveznikov in da je za zgodovinsko koalicijo in njene oblastvene apetite že dolgo zelo moteč in več kot neprijeten sogovornik. V vladi pa edini minister, ki dela veter in ki si koalicijske simbioze ne predstavlja kot poskusa odprave politične opozicije na Slovenskem."

ŽIRINOVSKI V SLOVENIJI?

Nacional-socialna zveza Slovenije je v javnem pismu zunanjemu ministru Lojzetu Peterletu sporočila, da je na obisk v Slovenijo povabila vodjo ruske Liberalno-demokratske stranke Vladimirja Žirinovskega. Umberta Bossija iz italijanske Severne lige in Ljupčeta Georgijevskega iz makedonske stranke VMRO-DPMNE.

OBVEZNE ZELENE KARTICE ZA AVSTRIJO

Od 1. januarja letos morajo vozniki ob prestopanju slovensko-avstrijske meje obvezno pokazati takoiimenovano zeleno karto kot dokaz, da je vozilo zavarovano tudi v tujini.

DRAŽJE CIGARETE

Z novim letom je začel veljati poseben prometni davek na cigarete. Proizvajalci oziroma uvozniki cigaret morajo plačevati državi poseben davek in sicer 30 tolarjev na zavojček dvajsetih cigaret. Tako naj bi se v državno blagajno steklo letno okrog sedem milijard tolarjev.

PROSTI TRGOVINI

S 1. januarjem sta začeli veljati prosti trgovini med Slovenijo in Češko ter med Slovenijo in Slovaško.

ZA POSLEDICAMI POŠKODB IN ZASTRUPITEV

vsako leto umre v Sloveniji 1800 ljudi, od teh okrog 50 otrok. Poškodbe in zastrupitve so v Sloveniji na tretjem mestu med vzroki umrljivosti, pri populaciji do 44-ega leta pa celo na prvem mestu.

BREZPOSELNOST

V Sloveniji je bilo novembra 1993 136.051 brezposelnih, ugotavlja republiški Zavod za zaposlovanje. Največ brezposelnih je na območju ljubljanskih in mariborskih občin.

ROPARJI IN TATOVI

Število oboroženih ropov na menjalnice, banke, pošte ali posameznike zadnje čase narašča. Storilci so čedalje bolj predrzni (v zadnjem času je bilo zlasti veliko drznih ropov na starejše občane), dejanja hujša, žrtev vedno več.

SVET BANKE SLOVENIJE

je sprejel sklepa o izročitvi v obtok spremenjenega bankovca za 1000 tolarjev in novega bankovca za 5000 tolarjev. Bankovca sta v obtoku od 13. decembra 1993.

DEJALI SO... OB VSTOPU V NOVO LETO

SLOVENSKI PREDSEDNIK MILAN KUČAN

Slovenski predsednik Milan Kučan je zaželel Slovenkam in Slovencem, državljanom in državljanom Slovenije, da bi bilo leto, ki prihaja mirno, varno, zdravo, dobro in uspešno in "da si bomo čez leto lahko nazdravili in si rekli: Dobro smo delali, dobro nam je bilo...Odhajajoče leto je močno spreminjalo naše življenje. Utrdili smo svojo državo in poskrbeli za njen ugled v mednarodnih razsežjih...Dosegli bi še več, če bi bilo med nami več potrpljenja in iskrenega prizadevanja za iskanje skupnih poti. Nestrpnost do drugačnih je zapeljala prenekatero misel in ravnanje..."

PREDSEDNIK VLADE DR. JANEZ DRNOVSEK

V noveletni poslanici je med drugim zapisal, da je za Slovenci težko leto, ki je od večine zahtevalo precejšnja materialna odrekovanja, saj brez omejevanja in postopnega zniževanja javne porabe ter prilagajanja plač potrebam konkurenčnosti slovenskega gospodarstva na tujih trgih ni mogoče zagotoviti trdnega temelja za gospodarsko rast v prihodnjih letih...

ZUNANJI MINISTER LOJZE PETERLE

Lojze Peterle je delovanje slovenske diplomacije v letu 1993 označil kot "živahno in uspešno". Država Slovenija je sklenila sporazume s 34 državami in 4 mednarodnimi organizacijami. Peterle se je tudi zavzel za to, da bi zunanje ministrstvo prevzelo celotno promocijo države Slovenije v tujini.

OBRAMBNI MINISTER JANEZ JANŠA

Obrambno ministrstvo se je v letu 1993 trudilo predvsem za izboljšanje varnostnega položaja Slovenije. Ključna dokumenta: resolucija o nacionalni varnosti ter zakon o obrambi, ki je v parlamentarni proceduri. V prihodnjem obdobju bo po ministrovih oceni ključna izpolnitev pogojev za podpis pogodbe o partnerskem sodelovanju z zvezo NATO.

Na vprašanje kaj mu pomeni naziv "osebnost leta" je dejal: "Počaščen sem z zaupanjem večine tistih, ki so sodelovali v glasovanju. Jaz sam bi ostal pri svojih principih, četudi bi dobil polovico glasov, kot sem jih dobil, ali pa polovico več...Mislim, da se Slovenci premikamo k jasnejšim artikulacijam in da počasi iz naroda hlapcev postajamo narod gospodarjev, ki se zaveda svoje moči kot svoje odgovornosti..."

Slovenija

Leto turizma 94

LETO TURIZMA PODALJŠANO - Kampanjo za boljše spoznavanje Slovenije pod naslovom **LETO TURIZMA** so zato, ker se ni bilo postorjeno vse kar so imeli v načrtu podaljšali do konca junija 1994.

SLOVENSKI SMUČARJI IN SMUČIŠČA, DOBRA PROPAGANDA ZA SLOVENSKI TURIZEM

Dve zmagi v svetovnem pokalu v letošnji sezoni, sta postorili veliko tudi za promocijo Slovenije. Naj dogodek leta 93 je bila zmaga 21-letnega Mojstrančana Jureta Koširja v italijanskem zimskošportnem središču Madonna di Campiglio, kjer je premagal dva olimpijska zmagovalca Alberta Tomba in Finna Christiana Jaggo in se tako povzpela na najvišjo slalomsko stopničko v svetovnem pokalu. S tem je postal tudi prava medijska zvezda.

Najbolj presenetljivo zmago v 26 letni zgodovini svetovnega smučarskega pokala je dosegla slovenska smučarka, tekmovalka v superveleslalomu Katja Koren. V Flachauu je zmagala z visoko štartno številko 66. Po novem letu pa je tekmovanje v svetovnem smučarskem pokalu v Kranjski gori spremljalo okoli 27 svetovnih televizijskih postaj, 30.000 obiskovalcev in 300 novinarjev iz svetovnih redakcij.

SLOVENCI SMUČAJO PO SVETU - januarja in februarja letos bo odšlo na smučanje v Avstrijo, Nemčijo, Švico, Italijo, celo v Ameriko in Kanado od 60 - 80.000 Slovencev, kar govori o visokem standardu nekaterih prebivalcev naše domovine Slovenije.

ZASLUŽEK OD TURIZMA po glavi prebivalca je v Sloveniji 400.00 USD (ameriških dolarjev) letno; želijo pa doseči USD 2 200, kar je letni turistični iztržek Avstrijcev (prav tako po glavi prebivalca). V Sloveniji se pričakuje turistični priliv leta 1993 od 800 milijonov USD.

SLOVENSKA ZDRAVILIŠČA - so najbolj perspektivna oblika turizma, saj ne poznajo sezon. Nekatera zdravilišča so zasedena že za vse leto naprej, tujih gostov je kar 42 odstotkov.

LJUBLJANA - V najlepši mavrici se je za 850 sekund (14 minut in 10 sekund) na Silvestrovo razpršila nad Ljubljano bleščeča svetloba ognjemeta, ki je simbolično počastil 850 obletnico prve omembe mesta Ljubljane.

TUHINJSKE TOPLICE - V Tuhijski dolini so imeli doslej termalni vrelec, zdaj pa bodo pričeli tudi z gradnjo stavbe toplic.

MARIBOR - PONOVNO ODPRTA KAVARNA ASTORIJA

Z denacionalizacijskim postopkom sta ponovno prevzeli mariborsko kavarno Astorijo družini Bogoslava in Zarka Petana (pred zaplenbo po drugi svetovni vojni je bila last njihovih staršev) in jo dali v najem podjetju Mabo. Zarko Petan nam je znan kot pisec aforizmov, scenarijev, gledaliških iger, kot režiser in pred kratkim tudi kot generalni direktor RTV Slovenije.

BLED - Občina Radovljica je izdala javni razpis za ideje s katerimi bi prišli do izvirnih rešitev in perspektive Bleda in okolice. Natečaja se lahko udeležijo vsi slovenski državljani, prav tako pa tudi tuji državljani s stalnim ali začasnim prebivališčem v Sloveniji. Nagradili bodo konkretne idejne rešitve: kako ponuditi koordinirano in enovito povezavo s kraji kot so Gorje, Mlino, Ribno, Selo, Bodešče in Bohinjska Bela; kako rešiti prenočitvene zmogljivosti, individualne ponudbe, ponudbe novih lokacij za "penzione", kmečki turizem, kampiranje itd.

ŠEMBU - Ob cesti Ilirska Bistrica - Knežak - Pivka živi 236 prebivalcev. Krajanji so uvedli samoprispevek za postavitev kanalizacije in čistilne naprave ter za asfaltiranje vaških poti. Vsako gospodinjstvo bo od januarja do oktobra letos plačalo samo za ceste tisoč nemških mark v tolaški protivrednosti.

ČATEŽ - Terme Čatež so obogatile svojo ponudbo z največjim pokritim bazenom v Sloveniji. Kar 1200 kvadratnih metrov termalne vodne površine. Na voljo so vodni in masažni slapovi, akvagan, whirlpool, turške in finske savne, solarij, restavracija in drugi prostori, med njimi tudi prireditveni amfiteater. Tako bo sezona v Termah Čatež resnično trajala 365 dni.

VOLČJI POTOK - V Volčjem Potoku pri Kamniku naj bi uredili prvo ekološko igrišče za golf z devetimi luknjami.

MEDIJSKE TOPLICE - Kje so? Od Ljubljane so oddaljene 45 km. Do njih se pride skozi Moravce in Kandriše ob reki Mediji ali pa se zavije pri Trojanah na desno navzdol po klancu. Hotel ima 35 sob s 77 ležišči. Termalna voda ima 26 stopinj Celzija, primerna za poškodbe na gibalih, po operacijah na gibalih in za nevrotska stanja s telesno simptomatiko. Tudi tukaj nudijo akupunkturo, magnetoterapijo, homeopatijo in speleoterapijo. Posebnost je Valvazorjev vrecel.

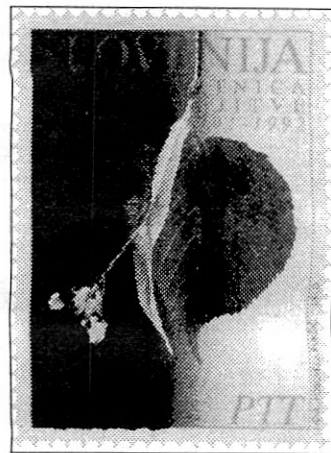
LJUTOMER - Presenetljivi geološki izidi. V Pomurju je bilo pri iskanju rudnin, nafte in plina odkritih več virov geotermalnih voda. Zdaj priteka voda v Banovcih, Moravskih toplicah, v Moravcih, v Slovenskih goricah in še kje. Pred leti so odkrili vročo vodo v globini 4.000 metrov na Kamenščaku. Temperatura te vode je kar 175 stopinj Celzija.

ZDRAVILIŠČE LAŠKO - bo letos praznovalo 140-letnico svojega obstoja. Laško ni čisto navadno zdravilišče, saj je obenem že 40 let tudi Zavod za medicinsko rehabilitacijo invalidov. Na voljo je kalcij-magnezijeva, hidro-karbonatna, alkalna-akratohomeo termalna voda, ki ima temperaturo med 32 in 35 stopinjami Celzija. Vodo v bazenih menjajo vsak dan in tako dosegajo najvišji možni zdravilni učinek. Tudi kulurno zabavni utrip Laškega je bogat.

V juliju je je v Laškem največja slovenska turističnozabavna prireditev Pivo in cvetje, na gradu Tabor pa prirejajo grajske igre.

FILATELIJA

LETOS 24 PRILOŽNOSTNIH ZNAMK

Znana je tudi najlepša iz pretekle sezone. Z največjim številom glasov je zmagala znamka ob prvi obletnici osamosvojitve.

14. januarja izidejo prve štiri. Na njih bodo upodobljene znamenite slovenske osebnosti: Josip Jurčič, Simon Gregorčič, p. Stanislav Škrabec in Jernej Kopitar.

25. januarja bo izšla prva znamka ljubezni. Namenjena je valentinovemu; očitno je, da postaja priljubljen praznik tudi pri nas.

4. februarja bosta izšli dve znamki, posvečeni zimskim olimpijskim igram v Lillehammerju. Slišati je, da bosta tudi tokrat romboidne oblike.

Znamka Planica 1994 bo izšla **11. marca**.

Znamki Evropa CEPT (znatnost) bodo izdali **22. aprila**.

20. maja bodo izšle štiri znamke - tokrat na temo rastlinstvo.

Ob svetovnem prvenstvu v nogometu bo izšla znamka **10. junija**.

Planinska znamka (Ojstrica) bo izšla **1. julija**.

22. julija bodo izdali znamki za 100-letnico izdaje Pletersnikovega slovensko-nemškega slovarja in 75-letnico Univerze v Ljubljani.

Za 1.600. obletnico bitke pri Ajdovščini bo izšla znamka **1. septembra**.

23. septembra bo izšla znamka za 100. obletnico prve poštne stavbe v Ajdovščini.

Na temo umetnost bodo izdali dve znamki **20. oktobra**.

Zadnji bosta božični. Izšli bosta **18. novembra**.

850. obletnica prve
uporabe imena mesta
Ljubljane...

850 LET LJUBLJANE

najmlajše med
srednjeevropskimi
prestolnicami, od 25. junija
1991 glavno mesto države
Slovenije - mesto baroka in
secesije, vitalno, igrivo, lepo...
**BILA JE DOM KELTOM,
ILIROM, RIMLJANOM IN
SLOVANOM. IMENOVALI
SO JO EMONA, LAIBACH,
LUBIANA, LJUBLJANA...**

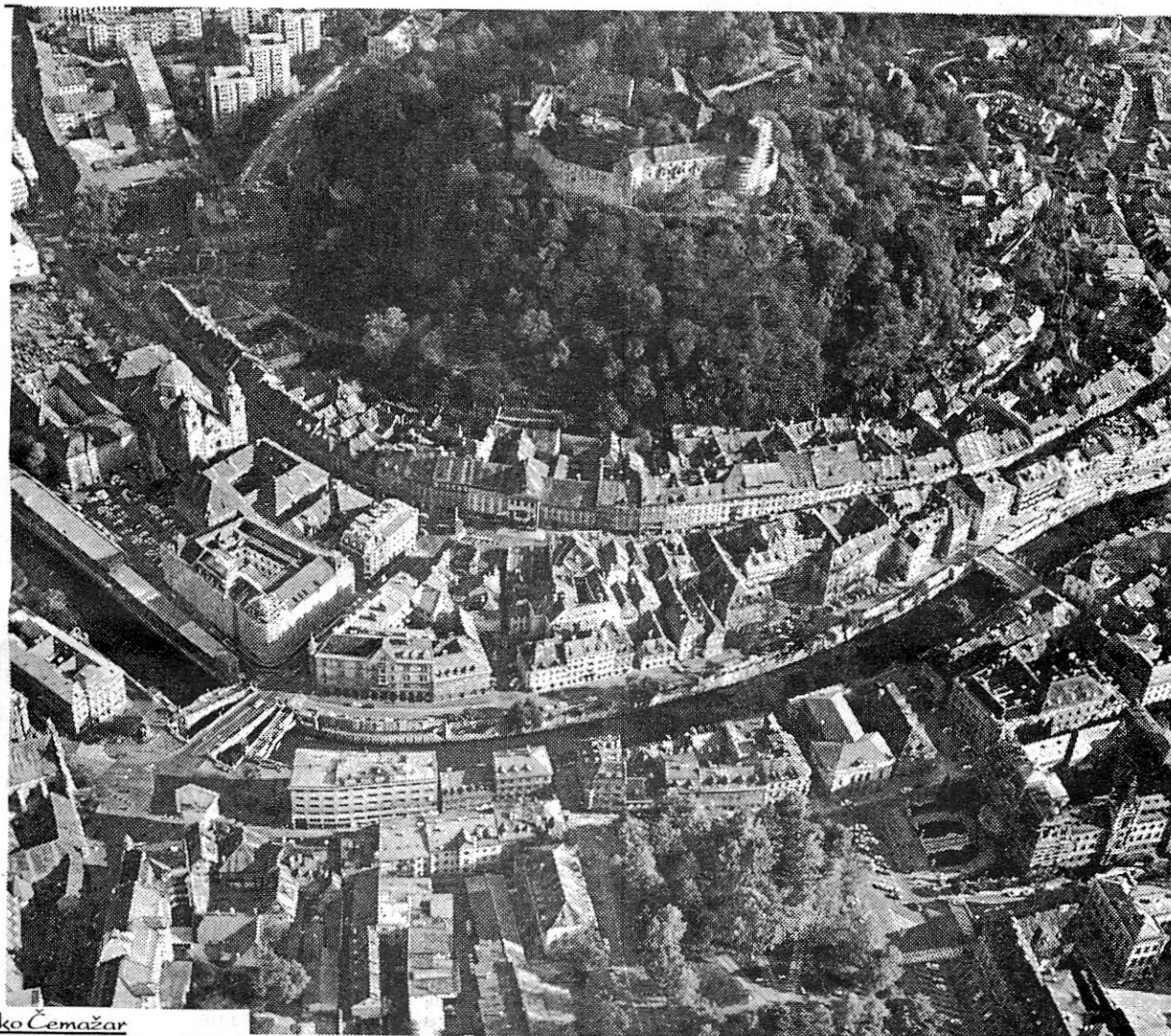
Prebivalcev: 340 000
Podnebje: srednjeevropsko
celinsko z vplivi
Sredozemlja, povprečna
dnevna temperatura je
julija 20,2 C, januarja pa
0,7 C

Inhabitants: 340 000
The climate: Central
European with
Mediterranean influence,
the average day
temperature in July 20,2
C, in January 0,7 C

850 YEARS OF LJUBLJANA

the youngest capital in Central
Europe, since 25 June 1991 the
capital of the new country -
Republic of Slovenia - a city of
the Baroque and the Art
Nouveau, exciting, play-ful,
beautiful...

**ONCE IT WAS THE HOME
OF THE CELTS, ILLYRIANS,
ROMANS AND SLAVS. IT
WAS NAMED EMONA,
LAIBACH, LUBIANA,
LJUBLJANA...**

Zvonko Čemažar

V pesmi Ljubljana živi

Med hribi je lepa ravnina,
med hribi je ravno polje;
vesel tam je smeh domačina,
prijetno mu pesmi zvane.

On poje o beli Ljubljani,
da čuje se daleč okrog;
nihče mu te pesmi ne brani,
ne gore, ne polja, ne log.

Zapojmo veselo in glasno;
odmeva naj preko gora,
da naše obličje je jasno,
da pojemo pesem srca.

Naj vsak veseli se pozdrava
iz mesta, kjer pesem kipi;
naj čuje se tja do Triglava,
da v pesmi Ljubljana živi!

PO SVETU

kom. Pe...ni nad ar...ni strani...hče...zelo dobro...učil kaj ve...učil slovenščin...prvošolčke pe...i morda rodi...terim dru...beral...udji...na...orska...mehki...nemski in

TISK

NOUVEL OBSERVATEUR

Francoski časnik in francoska televizija sta dejavnost rokavske skupine Laibach in Neue Slovenishe Kunst (med drugim rišejo tudi plakate) uvrstila med čedalje močnejše pojave neonacizma v Evropi, Slovenijo pa ob tem označila za državo, v kateri ima "neonacizem skorajda položaj uradnega kulta". Nihče v Sloveniji se ni na to odzval, le po dveh mesecih je dnevnik Slovenec priobčil članek o Laibachu na svoji prvi strani. Skupina se je na ta članek in na pisanje Observateurja odzvala s svojim odgovorom. V njem pravijo, da so bili skozi 13 let umetniškega delovanja nenehno tarča ideološkega žurnalizma. Demantirajo tudi, da bi bili subvencioniran projekt kulturnega ministrstva RS. Pravijo, da jim kljub 270 gostovanjem po vsem svetu, 34 izdanih plošč in nešteto koncertov od kulturnega ministrstva Slovenije ni nihče pomagal, pačpa je to storilo prav francosko kulturno ministrstvo. Tako bo francoska država finančno podprla tudi projekt NSK ob skorajšnjem slavnostnem odprtju predora med Francijo in veliko Britanijo. Laibachovci pravijo, naj jih frustrirani politiki in lumpenkomentatorji pustijo pri miru. V pismu Slovincu pa zaključujejo: Laibach pač je, kar je, in če vam takšen ni všeč, to ni več naš problem. Zavarovani smo kakor ruski medvedi in samo Bog nas lahko ukloni. Ljudje in stvari nikoli.

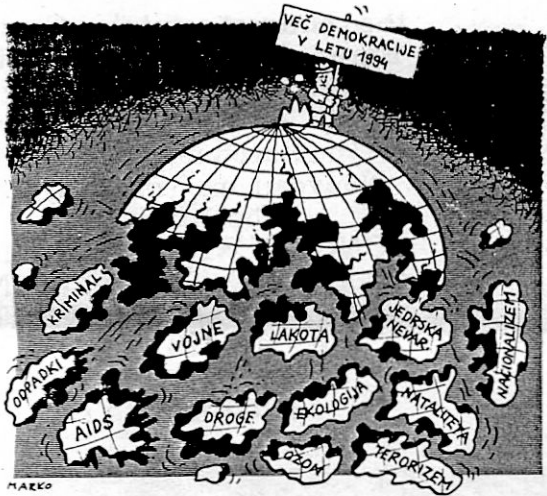
JANA

Glavna urednica slovenske revije JANA Bernarda Jeklin na vprašanje novinarja Mladine: "Menda so vas ob zapletih z Vido Žabot označili za komunistični časopis (ta vzdevek so Bernardi in JANI pripisovali že prej op. u.?)" odgovarja: "...Kaj je komunizem? Če so to bivši člani partije, smo katastrofalno nekomunistične. Molimo več kot vsi drugi. Naša odgovorna urednica Jožica Grgič je prva v zgodovini, še pred Mladino, napisala reportažo o božiču. Seveda zato ne bi šla v arest, da se razumemo, v 80. letih je bilo zelo lahko biti hraber. Naredile smo intervjuje z župniki, pisale s spoštovanjem o verskih praznikih. Bile smo benigne, dobrohotno naklonjene vsakemu drugačnemu mišljenju. Zame je komunizem zadržnost, stanje duha. Ni leva oznaka, temveč skrajnostna oznaka..."

SLODENEK

"SAO Bela krajina? Bela krajina je bila in bo slovenska, je dejal Milan Kučan. Belokranjci so zavedni Slovenci. Res je, da žive v treh vaseh belokranjski potomci Srbov, prve srbske družine so prišle sem leta 1592. V Bojancih je pravoslavna cerkev. Vendar je mentaliteta teh ljudi daleč od Srbov na Balkanu. Ne verjamem v SAO Bela krajina, vendar bi se lahko v kaki vroči srbski glavi porodila ta ideja..." je zapisal v Slovincu Franc Štular.

PERSPEKTIVA

Karikatura: Marko Kočever

Jalta, Jalta

Generalni sekretar Severnoatlantske zveze lord Lionel Ismay je svojčas dejal, da je Natova naloga obdržati Američane v Evropi, Ruse zunaj nje in Nemce pod nadzorom (»to keep the Americans in, the Russians out and the Germans down«). S ponujenim partnerstvom za mir naj bi bila ta svojevrstna opredelitev dokončno ovržena vsaj v drugi točki. Nato je roko sodelovanja ponudil tudi Rusiji. A dvom, ali bo jaltska ločnica ob svoji petdesetletnici prihodnje leto zares le zgodovinski ali pa morda spet aktualni geopolitični pojem, ostaja. Kajti politika je, kot je te dni dejal Klaus Kinkel, zemljepis. In nemški zunanji minister s tem ni mislil na nič drugega kot na vsem očitno dejstvo, da je Amerika daleč za oceanom, Nemčija pa kot najbolj vzhodna država zahodnega sveta meji na ozko »nikogaršnje ozemlje«, onstran katerega se po kratkem dremežu prebujajo ruski medved. Ne glede na to, kaj so prejšnje dni v srednjeevropskih prestolnicah izjavljali Clintonova odposlanca češkega in poljsko-gruzinskega rodu in ameriški predsednik (»vaša varnost je tudi naša«). Varšava, Praga, Bratislava in Budimpešta tudi tokrat niso dobile varnostnih jamstev. Ta bi bila veter v hrbet ruskim nacionalizem in veter v prsa predsedniku Borisu Jelcinu. Toda kaj lahko ta sploh še stori, da bi pomiril nacionalsocialiste, ki vpijejo, da Zahod ponižuje Rusijo? Če sprejme partnerstvo za mir, bo Žirinovski dejal, ruski generali pa mislili, da je drugo svetovno jedrsko silo pòslušno »degradiral« na raven Slovaške, Romunije ali Litve. Če Jelcin zavrne Clintonovo ponudbo, pa bo Rusija v hipu spet »tam, na drugi strani Jalte,« in partnerstvo za mir mrtvo. VOJKO FLEGAR

Clinton: "Kaj se hočete, ljubčki moji? V primeru napada z zahoda vas bo branil vzhod. V primeru napada z vzhoda pa zahod!"

VIDA ŽABOT - SLOVENKA LETA

Slovenska revija Jana je zbirala glasove za Slovenko leta 1993, bralci so izbrali razkriško selezijanko Vido Žabot, ki uči na gimnaziji v Torinu pedagogiko in psihologijo.

Decembra ji je vrhovna predstojnica prepovedala odhod na načrtovani praznični dopust v Razkrižje. Potem pa je le prišlo dovoljenje iz Rima, da lahko obišče Slovenijo. Selezijanska sestra Vida Žabot ima revolucionarne, pravijo "newagerske" ideje, ki so po analizi slovenske cerkve, ki jih je naredila pred nekaj leti Cerkvi bolj nevarne kot komunizem. Toda pogledajmo kdo je sestra Vida Žabot. Maja Megla pravi o njej sledeče:

Došlo je ni bilo v Sloveniji. Po študiju v Italiji, kjer je diplomirala in se specializirala v mednarodnem študijskem centru v Torinu in nato v Rimu, so jo vključili v njihov vzgojni proces, tako, da je na katoliški osnovni, srednji in visoki šoli poučevala pedagogiko, didaktiko, filozofijo, razvojno psihologijo in versko vzgojo. Pred slabim letom se je vrnila na počitnice in se že po nekaj mesecih v slovensko stvarnost zapletla zaradi rodnega Razkrižja, ki ima bogoslužje v slovenskem jeziku le ob nedeljah in praznikih. Ko se je med domače Razkrižane vrnila Vida, še tega niso imeli. Prevzela je poučevanje verouka v slovenščini in bila zato poklicana na zagovor v Rim. Javnost se je tiho razdelila na njene nasprotnike in zagovornike, na tiste, za katere je postala upornica, ki kljubuje samim cerkvenim avtoritetam, ter na tiste, ki so občudovali njen pogum in njeno dosledno izvajanje koncilskih dokumentov, po katerih je pravilno, da se meje škofij ujemajo z državnimi mejami. Širša javnost, verna in malo manj verna se je začela zanimati za karizmatično redovnico. Sledili so prvi intervjuji in predavanja na temo Strah in ljubezen v Cankarjevem domu - zaradi izjemnega zanimanja so ga morali prestaviti v srednjo dvorano - kjer je občinstvo z bučnim ploskanjem in z glasnimi komentarji pospremlilo njene natančne in jasne odgovore. Avgusta so se cerkvene avtoritete v Rimu in v Sloveniji odločale, ali naj ostane v Sloveniji ali naj se vrne. Če bi jo v Sloveniji res hoteli, bi ostala. Žal so odločili drugače in septembra se je morala vrniti v Torino.

ODLOMKI IZ INTERVJUJA MAJE MEGLA /MLADINA/3.8.1993

Vida Žabot:

...Krščanska demokracija pravi, da ji gre za krščanski etos, ne za Boga. Boga daje v oklepaj. Po mojem pa kristjan, ki daje Boga v oklepaj, ni pravi kristjan...

...V Cerkvi še velja prepričanje, da je Kristus moškimi dodelil oblast, ženskam pa služenje...

...Veliko je vrenja in pritiska iz periferije Cerkve, naj bi se kaj le spremenilo, so pa težave v samem centru zaradi skrbi za zavarovanje zvestobe Resnici in temu, kar mislijo, da je resnica...

...Čutim in vem, da so okoli mene še vedno dejavni ljudje, ki jih moja navzočnost moti, ker nastopam v javnosti in drugače razmišljam, kot bi jim bilo všeč...ena najhujših obtožb je, da razmišljam newageovsko. Se pravi, da nisem več ortodoksna, temveč nosim v sebi novo duhovnost...

...Kot osebnost čutim, da sem pogosto problem. Iščejo vzroke, zakaj jim nekako uhajam, zakaj me ne morejo nadzorovati, zakaj nisem v kalupu, in ne morejo najti pravega vzroka. Vendar ga iščejo... Zakaj se moje učenke tako odzivajo name? Zakaj mi še vedno pišejo in me iščejo? Zakaj jaz in ne kdo drug, saj nas je 18.000 po vsem svetu? Poleg mene delujejo še mnogi, ki ne doživljajo takšnih odzivov dijakov. To jih vznemirja in iščejo odgovore...

...Cerkev naj bi odpirala pota, je lahko tudi privilegirana, ne pa edina pot do Boga in do popolnosti. To pa se človeški strukturi Cerkve ne zdi najbolj prijazno in prijetno...

...Če so družbene in politične organizacije naših civilnih družb tako maskulinistične, čeprav nimajo nobenega teoretičnega ali ideološkega opravičila, kaj bi potem rekli za Cerkev, ki ima vso argumentacijo izpeljano iz Svetega pisma in iz debelih plasti zgodovinskega razvoja, ko je bila ženska podrejena moškemu. Model organiziranja prve celice Cerkve je bil Kristus s svojimi dvanajstimi apostoli. Mati in druge ženske okoli njega so ga poslušale in mu pomagale na potovanjih. Toda kdo je to pripovedoval? Stiri evangelisti, moški. Kakšen pa je bil res Jezusov odnos do žensk, lahko izluščimo iz nekaterih razlag, iz eksegetičnih in jezikoslovnih interpretacij samih Jezusovih besed. Na splošno se je uveljavilo ne samo v katoliški teologiji, temveč tudi v literaturi zunaj krščanske razsežnosti, da je bil Jezus pravi osvoboditelj žensk. On je pogumno in široko spreminjal družbene sheme. Ženske v javnosti niso smele nastopati, on pa se je z njimi javno pogovarjal celo v templju... v vseh ključnih delih njegovega nauka so vedno navzoče ženske, in to kot vzor pristnega življenja po verskem prepričanju...

...Nekaj je mislecev, ki zagovarjajo rehabilitacijo ženske in pravijo, po opravljeni analizi, da v vseh svetih besedilih ni niti enega vzroka, zaradi katerega ženska ne bi mogla biti posvečena duhovnica. Je tradicija in domneva, da bi Kristus najprej posvetil svojo mater, če bi hotel ženske za duhovnice. To pa je že razmišljanje, ni Sveto pismo. Torej ovir teoretično ni. Sta le praksa in tradicija. Ali bo katoliška Cerkev prerasla to tradicijo in tudi nekatere druge, kot je celibat, ali ne, je odvisno od zvestobe in poguma za vračanje k virom, k Evangeliju samem...

SODELOVANJE SLOVENSКИH POSLOVNEŽEV NA WTF REZULTAT NEKAJLETNEGA TRDEGA DELA...

Na iniciativo Alfreda Brežnika častnega konzula Slovenije za NSW in VIC bo Slovenija sodelovala na World Trade Fairu v Sydneyu od 5. do 9.

februarja. Glavne priprave in delo, ki so zdaj delno že za Alfredom Brežnikom in Aljažem Gosnarjem, odpravnikom poslov v slovenskem

veleposlaništvu v Canberri pa tudi Dušanom

Lajovicem, častnim konzulom Slovenije za Novo Zelandijo, so zahtevale

ogromno časa in vztrajnega dela in prav zato upamo, da bo to prvo pomembnejše

srečanje gospodarstvenikov dveh držav, Slovenije in

Avstralije, vpeljalo nove, obojestransko koristne ekonomske odnose, učvrstil

pa tudi druge stike, predvsem prijateljske.

Na sejmu se s 17 podjetji predstavlja tudi *MZSRP - Mednarodno združenje razvojnih partnerjev*.

Spomniti se moramo ustanovitve tega Združenja v okviru Avstralske

slovenske konference in referata na Slovenskem

svetovnem kongresu v Ljubljani 27. junija 1991,

kjer je slovenska delegacija nastopila v imenu

Avstralske slovenske konference in referat je bil eden najpozitivnejših konkretnih predlogov oz.

projektov tega kongresnega srečanja. Boris Cizelj, Alfred Brežnik, Dušan

Lajovic, Marjan Kovač...ti naši rojaki so postavljali

temelje takratnemu Združenju in njegovi

rezultati so danes vidni: v Ljubljani ima svoj Biro, na sejmu

v Sydneyu pa se pojavi kot močna organizacija z lepim številom sodelujočih podjetij.

Poglejmo torej rezultate njihovega dela.

/Op. urednica/

OBVESTILO O OBISKU SLOVENSKE GOSPODARSKE DELEGACIJE V AVSTRALIJI

Slovenska gospodarska delegacija bo obiskala Avstralijo med 1. in 9. februarjem 1994. Glavni namen obiska je trgovinska promocija Slovenije kot varne in gospodarsko uspešne države.

Slovenija je imela podobne predstavitve lansko leto v Indiji, na Japonskem, v Koreji, Maleziji in Tajski.

Vladno delegacijo bo v Melbournu vodila Vojka Ravbar, državna sekretarka v Ministrstvu za ekonomske odnose; v njej pa so še dr. Ivo Banič, državni sekretar za industrijo in Josip Skoberne, podpredsednik gospodarske zbornice Slovenije.

Gospodarski del delegacije bo sestavljalo 23 gospodarstvenikov, ki bodo predstavljali 12 slovenskih podjetij.

Celotna delegacija bo odšla zatem v Sydney, kamor prispe 3. februarja dr. Davorin Kračun, podpredsednik vlade in minister za ekonomske odnose in razvoj ter dr. Rado Genorio, državni sekretar za tehnologijo in znanost.

Isti dan zvečer prispe v Sydney še 22 gospodarstvenikov, ki se bodo priključili celotni gospodarski delegaciji.

GLAVNI DOGODKI OB OBISKU GOSPODARSKE DELEGACIJE SO:

1. Poslovna konferenca v Melbournu 1. februarja 1994
2. Poslovna konferenca v Sydneyu 4. februarja 1994
3. Trgovinska razstava v Sydneyu 5.-9. februarja 1994
4. Uradni razgovori v Canberri 8. februar 1994

MELBOURNE, 31. januar ja do 2. februarja

Delegacija prispe v Melbourne 31. januarja ob 10.15h zjutraj iz Singapurja z SQ 227. Stanovala bo v hotelu Novotel na Collins Streetu.

V Melbournu bo v prostorih ACM (Australian Chamber of Manufacturers) 1. februarja ob 10h poslovna konferenca, na kateri bodo Vojka Ravbar in člani delegacije predstavili povabljenim avstralskim poslovnem gospodarstvu situacijo v Sloveniji in možnosti gospodarskega sodelovanja. Po konferenci bodo slovenski in avstralski gospodarstveniki individualno nadaljevali s poslovnimi kontakti.

Ob 12h bo v istih prostorih organizirana manjša konferenca za tisk.

V Melbournu bo imela delegacija razgovore z ministrom za trgovino zvezne države Viktorije in drugimi visokimi uradniki. Delegacija bo imela tudi razgovore s člani avstralskega sveta za Evropo in direktorji nekaterih večjih kompanij v Melbournu.

V torek, 1. februarja ob 19h se bo delegacija srečala s člani slovensko avstralskega gospodarskega združenja v prostorih Novotela.

Predstavniki slovenske skupnosti iz Viktorije so povabljeni na srečanje z delegacijo v torek, 1. februarja ob 20h v prostorih Novotela.

Delegacija bo nadaljevala pot v Sydney v sredo 2. februarja ob 16h.

SYDNEY od 2. do 9. februarja 1994

V četrtek zjutraj ob 6.45 se z letom SQ 221 iz Singapurja delegaciji priključi dr. Davorin Kračun, podpredsednik slovenske vlade in minister za ekonomske odnose in razvoj. V četrtek zvečer ob 19.40h prispe z letom NG 001 iz Dunaja še 28 poslovnežev iz Slovenije, ki se bodo udeležili World Trade Faira.

Celotna delegacija bo stanovala v Novotelu v Darling Harbour.

V Sydneyu bo v petek, 4. februarja poslovna konferenca v prostorih CC (Chamber of Commerce) NSW na 83 Clarence Street. Avstralskim poslovnežem bo govoril dr. Davorin Kračun in ostali člani delegacije. Po konferenci bo kosilo za poslovneže, na katerem bo govoril Josip Skoberne, podpredsednik GZS.

Ob 12h bo v istih prostorih organizirana konferenca za tisk.

Člani delegacije se bodo srečali še z namestnikom premiera in predstavnikmi vlade NSW, predsednikom Austrade-a in nekaterih drugih institucij.

V petek zvečer, 4. februarja bo tudi gala otvoritev trgovinske razstave **WORLD TRADE FAIR** v sydneyski operni hiši. V soboto, 5. februarja pa bo formalna otvoritev sejma. Slovenija bo v okviru sejma imela svoj paviljon, kjer bo razstajalo skoraj 40 podjetij.

Slovence vabimo na razstavo v nedeljo, 6. februarja, ki je edini dan, ko je sejem odprt za javnost.

V nedeljo, 6. februarja bo minister s predstavniki delegacije obiskal ob 9.30h prostore Eurofurniture, ob 10.15h Gorenje, ob 11.00h Versko središče sv. Rafaela Merrylands, ob 11.45h Impact International (podjetje Dušana Lajovica), ob 12.30h Slovensko društvo Sydney in ob 14.00h Slovenski klub Triglav.

V ponedeljek, 7. februarja popoldne imajo člani delegacije delovno kosilo z nekaterimi člani upravnega odbora Mednarodnega združenja slovenskih razvojnih partnerjev (MZSRP).

CANBERRA, 8. februarja 1994

Dr. Kračuna je avstralska vlada uradno povabila na razgovore v Canberro v torek, 8. februarja, kjer bo imel razgovore s senatorjem Cookom, senatorjem Evansom, ministrom Griffithom in govoril v parlamentu.

V sredo, 9. februarja ob 14.50h bo del delegacije z letalom QF 363 nadaljeval pot iz Sydneya v Auckland v Novo Zelandijo, kjer bo naslednji dan poslovna konferenca. Dr. Kračun pa se bo srečal tudi s predstavniki novozelandske vlade. 12. februarja se delegacija vrača v Slovenijo.

Aljaž Gosnar

Odpravnik poslov Veleposlaništvo Canberra

VELEPOSLANIŠTVO VABI VSE SLOVENCE, KI BI ŽELELI SLIŠATI IN POVPRASATI O GOSPODARSKI SITUACIJI V SLOVENIJI, NA SREČANJA Z DELEGACIJO:

V MELBOURNU V TOREK, 1. FEBRUARJA OB 20h V PROSTORIH NOVOTELE, 270 Collins street, City;
V SYDNEYU V NEDELJO, 6. FEBRUARJA OB 15h V PROSTORIH SLOVENSKEGA KLUBA TRIGLAV;
SLOVENCI IZ OSTALIH DELOV AVSTRALIJE, KI BI ŽELELI PRITI V STIK Z DELEGACIJO LAHKO TO STORE PREKO VELEPOSLANIŠTVA VABIMO VAS TUDI NA OGLED SLOVENSKEGA PAVILJONA NA WORLD TRADE FAIR 94 V SYDNEYU, EXHIBITION CENTER, DARLING HARBOUR, V NEDELJO, 6. FEBRUARJA.

IASDP - stand (MEDNARODNO ZDRUŽENJE SLOVENSkih RAZVOJNIH PARTNERJEV MZSRP) represents at the World Trade Fair '94 Sydney following member companies:

Centre Marketing Int. - publishing business information, Shipyard Izola - building yachts and vessels, TAM Maribor - production of trucks and buses, Litostroj - equipment for hydro electricity plants, Litostroj - forming equipment factory, Litostroj - processing industry & lifting equipment, SKB Bank - international operations and services, Crystal glass school - high quality design and production, Slovene Entrepreneur - business monthly magazine, ECC-COM - electronic components for measurements, LEA - computer software and hardware, Sinerga - electronic displays, Small Business Development Fund & Consultancy, IBE - expert electro engineering & consulting, T & R - transfer of technology & information, IASDP - International business service Ms Tadeja Bogataj.

LIST OF COMPANIES ALSO PARTICIPATING AT THE WORLD TRADE FAIR '94 IN SYDNEY

Adria Airways - National air carrier. (Peter Grasek); BTC - free trade zone activities (Joze Mermal); DANA - production of alcoholic and non-alcoholic drinks (Bozidar Pernarcic); ELAN - manufacturer sports equipment; EL EKTRA - electronics & telecommunications products (Silvo Povse); FINMEDIA - management, financing and investment (Ivan Hozjan); FRUCTAL - producer of fruit juices (Goran Kodelja); GORENJE - manufacturer of domestic appliances (Martin Puh); GOSPODARSKI VESTNIK - publication business weekly (Dušan Snoj); INEX - trade and marketing (Amalija Zalar); IMPOL - production of aluminium semi and final products (Janko Zerjav); ISKRA AET - electronics; ISKRA - manufacturer of laser systems; ELEKTROOPTIKA (Tomaž Frelj); ISKRA STEVCI - production of electrical multirate meters (Herman Suchy); ISKRA VARISTOR - production of varistors (Mirjam Cergolj); IUTEKS - chemical industry; KOMPAS HOLIDAYS - tourism and trade (Janko Stebej); LEK - production of pharmaceutical products (Anton Prosen); LIV - transport wheels & castors, cranes, water pumps (Mirko Kaluza); LJUBLJANA FAIR Congress and fair organisation (Borut Jerse); POLIDENT - dental products industry; PROCOMERCE - trading activities, cotton (Podgorsek); SAVA - rubber and chemical products industry, SLOVENIJALES - international trading & furniture production (Janez Markovic); UNIOR - Production of hand tools (Jozica Medic); WORLD TRADE CENTRE LJUBLJANA (Gregor Simoniti); MTD trading company (Dusan Gajic), represents the following companies: PIVOVARNA LASKO - brewery; TOMOS - Stamo, gas pumps, outboard motors; ISKRA VEGA - production of overhead projectors; MEHANIKA TRBOVLJE - lightning arresters; ISKRA MERILNA ELEKTRONIKA - electronic measures.

LIST OF COMPANIES PARTICIPATING AT THE SEMINAR DOING BUSINESS IN SLOVENIA - MELBOURNE

BTC - free trade zone activities (Joze Mermal); DANA - production of alcoholic and non-alcoholic drinks (Bozidar Pernarcic); ELEKTROTEHNA ELEX - international trade and consulting (Leon Petrac); FINMEDIA - management, financing and investment (Ivan Hozjan); GOSPODARSKI VESTNIK - publication business weekly (Dusan Snoj); IMPOL - production of aluminium semi and final products (Janko Zerjav); ISKRA VARISTOR - production of varistors (Mirjam Cergolj); LEK - production of pharmaceutical products (Anton Prosen); LIV - transport wheels & castors, cranes, water pumps (Mirko Kaluza); SLOVENIJALES - international trading & furniture production (Viktor Baraga); TOMOS-STAMO - gas pumps, outboard motors (Ivan Bagatelj); WORLD TRADE CENTRE LJUBLJANA - Gregor Simoniti)

SLOVENIAN BUSINESS ASSOCIATION OF AUSTRALIA MELBOURNE INC. (SBA)

Slovenian Business Association of Australia (SBA) has been formed on 21. September 1991, to facilitate the development of bilateral trade between Australia and Slovenia. The major objectives of the SBA are to provide a forum on an organised, continuing basis for Australian and Slovenian Companies so as to exchange and discuss common interests regarding economic industrial and commercial objectives. Also to assist in promoting trade, investment, finance and industry between Australia and Slovenia, as well as to assist Australian Companies already established or interested in establishing in Slovenia or vice versa.

Whilst in its infancy, the SBA is proud to be also involved in the development of furthering Australian involvement in the region. Attending at the PRODUCTIVE DIVERSITY Conferences in MELBOURNE and SYDNEY, on OMA recommendation I participate at - for Australia very successful and important NATIONAL TRADE AND INVESTMENT OUTLOOK CONFERENCE in Melbourne, as the guest of The Department of Prime Minister and Cabinet, which was the honour for me and for our young and ambitious association. Small and medium size businesses are the back bone to employment recovery in Australia. SBA did, thru involvement with VECCI ACM and other government services, organise promotional evenings with guest speakers on government sponsored programs like "Export Acces Program". To promote sociability among the members and in the same time to keep them informed about business improvement possibilities, are evenings like that a huge time and money saving information services to small and medium size businesses.

However, we trust in future of Australia and we are also convinced, that country of our origin "Slovenia The entry point into the Central and Eastern Europe", has a potential, which will be of great benefit to Australia and Slovenia. As our involvement grows, we are confident that SBA, as the only active Slovenian-Australian business organisation in Australia, will play an ever increasing role in the growth of business between Australia and Slovenia.

Vinko Rizmal
President

IZ SLOVARJA TUJK

KONJUNKTURA - ugodna priložnost, ugodne razmere, ugodne okoliščine, ugoden trenutek;
konjunktarna politika -
gospodarski vzpon

TEČAJNA LISTA - slov. tolarjev (SIT)
Januar 1994

DRŽAVA	VALUTA	NAKUPNI	PRODAJNI
Avstralija	1 AUD	91.8455	92.3983
Nemčija	1 DEM	76.5443	77.0049
ZDA	1 US	133.1259	133.9271

OBVESTILO O LASTNINSKIH CERTIFIKATIH - OPERATIVNO NAVODILO

Da bi slovenskim državljanom, ki žive v Avstraliji lahko omogočili, da odprejo račun v Sloveniji in dobijo certifikat, je veleposlaništvo pripravilo poseben formular, ki ga lahko dobite v prostorih slovenskih klubov, verskih središč ali narodnih svetov in izpolnjenega pošljete na naslov našega veleposlaništva v Canberri.

Veleposlaništvo bo podatke poslalo v Slovenijo in odgovore razposlalo slovenskim državljanom v Avstraliji.

Državljeni lahko odprejo svoje račune v Službi društvenega knjigovodstva (SKD) do 1. aprila 1995 leta, zatorej je dovolj časa.

Slovenski državljeni lahko pooblaste sorodnike v Sloveniji, da v njihovem imenu odpro račun, za kar je zgoraj navedenim organizacijam prav tako priložen formular.

Aljaž Gosnar
Odpravnik poslov

EKONOMSKI INŠTITUT PRAVNE FAKULTETE V LJUBLJANI
RAZCLJENJUJE GOSPODARSKA GIBANJA

NADALJEVANJE KONJUNKTURE

Industrijska proizvodnja je novembra lani rastla po 1,84 odstotka mesečno in če bi bilo tako vse leto, bi to pomenilo kar 24-odstotno letno rast. Od lanskega julija do novembra se je povečevala po skoraj 11-odstotni letni stopnji. S tem je že v celoti nadomestila upadanje v prvi polovici leta, tako, da je v prvih enajstih mesecih naraščala povprečno po 0.11 odstotka mesečno ali po dober odstotek letno.

Upadanje zalog neprodanega blaga pri industrijskih proizvajalcih, sorazmerno visoka novembrska raven prodaje v trgovini na drobno in postopno izboljšanje naročil kažejo, da se konjunktura nadaljuje tudi na začetku letošnje zime.

Trgovina se je v tem mesecu razmahnila, število zaposlenih se zmanjšuje vse počasneje, prostih delovnih mest je čedalje več.

Primanjkljaj v trgovinski bilanci izravnava presežek v neblagovni menjavi. Devizne rezerve in zunanji dolg stagnirata. Močnejši dolar je zmanjšal medletno rast v tekočih dolarjih izraženih blagovnih tokov za 5 odstotkov.

Ob umirjanju rast proizvodnih cen dohiteva rast drobnoprodajnih cen. Celotna poraba realno raste, pri čemer je očitna večja nagnjenost k porabi pri prebivalstvu, manjša pri državi. Med prihodki javnega sektorja prednjačijo prometni davek in pokojninski prispevki.

Omejevalna denarna politika je pripomogla k stagnaciji denarne mase in ustavitvi rasti posojil. Relativna likvidnost gospodarstva se je poslabšala.

Iz podrobnejše razčlenbe industrijske proizvodnje je razvidna hitra rast v zadnjih mesecih lanskega leta tudi v medletnih primerjavah.

VEČJA PRODAJA

Novembra je bila trgovina na drobno realno kar desetino nad primerljivo ravni 1992 in 1991 ter le še za 3 odstotke manjša od obsega v ustreznem mesecu leta 1990. V lanskih prvih enajstih mesecih je bila za 6 odstotkov nad primerljivo ravni iz leta 1992 in za več kot desetino pod ustrezno ravni iz let 1991 in 1990.

Odgovori industrijskih podjetij na anketi Zavoda Slovenije za statistiko kažejo, da se postopoma zmanjšuje delež gospodarskih organizacij, ki imajo premalo naročil.

Novembra so se najbolj izboljšala naročila za izvoz, saj je imelo v tem mesecu težave z naročili iz tujine (brez nekdanje Jugoslavije) le še 39 odstotkov vprašanih podjetij (maja jih je bilo skoraj polovico). Na domačem trgu je imelo novembra premalo naročil 58 odstotkov anketiranih podjetij (maja 1993 pa 62 odstotkov). Tako na domačem kot na svetovnem tržišču je imelo novembra lani nevarno velike težave zaradi premalo naročil 7 odstotkov gospodarskih organizacij.

Slovenska podjetja so vse manj prizadeta zaradi razpada tržišča nekdanje Jugoslavije.

Marjan Lekše, Dnevnik, 19. 1. 1994

NOVE KNJIGE GORIŠKE MOHORJEVE DRUŽBE

Goriška Mohorjeva družba je v prostorih Svetovnega slovenskega kongresa KS v Ljubljani predstavila svoj redni letni knjižni dar za leto 1994. Ob koledarju ponujajo bralcem še zbirko poetičnih črtic Brune Marije Pertot z naslovom *Ko se vračajo delfini*, dokumentarni roman Ivana Kobala *Možje s Snowyja* (naš rojak iz Sydneya), dokumentarno razpravo Dorice Makuc o goriških "Aleksandrinkah" ter 19. snopič *Primorskega biografskega leksikona*.

SLOVENSKI IZSELJENSKI KOLEDAR SIM

Na 208 straneh je izšel tudi Slovenski izseljenski koledar Slovenske izseljenske matice. Vsebina koledarja je razdeljena na splošni del s koledarjem in drugimi prispevki, na literarni almanah, na poglavje o Slovencih po svetu in na angleški del. Na enajsti strani je objavljena pesnitev naše rojakinje iz Sydneya, soproge Lojzeta, Marije Košorok *Drvo*.

HUMANOST NAMESTO NEVOŠČLJIVOSTI

Knjigo *Humanost namesto nevoščljivosti* je napisal prof. dr. Leon Jerovec, rojen 1908 in je z njo želel nakazati Slovincem smer v zdravo in uspešno družbo. Dr. Jerovec je priznan gospodarški strokovnjak, pedagog in svetovalec, vse življenje pa se zavzema za negovanje splošnih človeških vrednot. Odlomek iz njegove knjige objavlja SIM v svojem zgoraj omenjenem koledarju. Misel iz odlomka: "...Zopet je začela zmagovati nevoščljivost, ta naš najhujši sovražnik, ki ga moramo na poti razvoja čim prej izločiti, onemogočiti, sicer bo on nas..."

PREZRETI LEON FUNTEK

(1885 - 1965)
Na koncertu Slovenske filharmonije v Ljubljani so pred kratkim prvič slišali priredbo znamenitih Slik z razstave Modesta Musorskega, kot jo je napisal slovenski glasbenik Leo Funtek, ki je znan le v najožjih glasbenih krogih. Prva objava njegovega imena je šele v tretji knjigi Enciklopedije Slovenije. Rodil se je v Ljubljani v družini pesnika, dramatika in prevajalca Antona Funtka, urednika Ljubljanskega zvona in tednika Laibacher Zeitung. Zanimanje za njega je zmanjšala kritika, ki jo je napisal Ivan Cankar.

NOVE KNJIGE CELOVŠKE MOHORJEVE DRUŽBE

Pri Mohorjevi Založbi v Celovcu je izšel *Knjižni dar za leto 1994*. Tokrat ga sestavljajo naslednje štiri knjige: družinske večernice Dolores Vieser z naslovom *Podkrmoški gospod*, mladinska knjiga Muck *Pod milim nebom*; slavna knjiga Roberta G. Jacksona *Vedno čili in zdravi* ter *Koledar Mohorjeve družbe za leto 1994*. V *Podkrmoškem gospodu* gre za domačo koroško zgodbo iz časov turških vpadov, ki opisuje ljubezen slovenskega dekleta in nemškega plemiča.

SEDEMDESET LET KAMNIŠKEGA SLIKARJA POLDETA MIHELICA

V Kamniku o pripravili razstavo slik Kamničana P. Miheliča. Ob tem je bila tudi kulturna prireditev. Na ogled je bilo štirideset slik v tehniki olje na les. Njegova posebnost so ozke zelo visoke slike. Mnogi ga že vrsto let prištevajo med največje, vendar drugi poudarjajo, da je ta razred presegeel. Znan je kot odlični upodabljaec vasi, vaškega življenja, navad in drobnih vsakdanjih predmetov, ki počasi izginjajo iz uporabe. Ob jubileju so natisnili barvni katalog Miheličevih del.

Polde Mihelič prikazuje vaško življenje.

SKLAD JOSIPA JURČIČA

Sklad bo nagrajeval in spodbujal resnicoljubnost kot moralno načelo slovenskega novinarstva. Ustanovitelji sklada so dr. France Bernik (akademik in predsednik SAZU), mag. iur. Drago Demšar (predsednik upravnega odbora Sklada Josipa Jurčiča), Niko Grafenauer (pesnik, glavni urednik Nove revije), Drago Jančar (pisatelj in urednik), prof. dr. Janko Kos (akademik SAZU), Lojze Lebič (skladatelj, dopisni član SAZU), magister teologije Janez Pogačnik (župnik), prof. dr. Primož Simoniti (predsednik Slovenske matice), Jože Snog (pesnik in pisatelj), Barbara Šubert (tajnica Društva slovenskih pisateljev), Dane Zajc (pesnik, dopisni član SAZU) in predsednik Društva slovenskih pisateljev), Aleksander Zorn (kritik in urednik; tajnik upravnega odbora Sklada Josipa Jurčiča).

DEŽELE METE KUŠARJEVE

Pesniška zbirka *Mete Kušarjeve* z naslovom *Madeira* je najbrž med prvimi pesniškimi zbirkami, ki so izšle na začetku novega leta. Izdala jo je založba Ganeš. Zanimivost zbirke je njena dvojezičnost, ob slovenskem izvirniku so objavljeni še italijanski oziroma angleški prevodi.

KOLIKO BONTONA POTREBUJE SLOVENEK

Knjiga Osipa Šesta *Kar po domače* je vse od leta 1936, ko jo je Šest napisal, doživela veliko uspeha. Slovenci kaj radi berejo knjige o lepem vedenju in tudi ta je ena izmed takih. Knjiga nas uči kako naj se ponasamo v različnih položajih, govori o kulturnem in nekulturnem vedenju itd. Leta 1962 so v Argentini knjigo ponatisnili. Za Slovence po svetu jo je namreč priredil in dopolnil pisatelj Zorko Simčič. Dodal je še poglavje na štiridesetih straneh s pomenljivim naslovom "Med nami in med njimi". Knjižica je napisana preprosto in prirejena za dobro voljo. Mohorjeva družba že pripravlja Šestov ponatis. Knjiga, ki bi jo moral imeti vsakdor izmed nas!

KNJIGA IN GRAFIČNA MAPA O SLOVENSKIH NOŠAH

Založba Arterika je predstavila knjigo dr. Ivana Stoparja *Kranjske noše-Goldensteinove upodobitve* in grafično mapo z 12 faksimiliranimi Goldensteinovimi koloriranimi bakrorezi kranjskih narodnih noš iz leta 1844. Posvečeno 150. obletnici izdaje Goldensteinovih kranjskih (slovenskih) noš ter 850. obletnici prve uporabe imena mesta Ljubljane.

PO OBLIKI KOLEDAR PO VSEBINI KAJ VEČ

Zasebna založba Zbrinca iz Sežane je tik pred iztekom leta 1993 pogumno izdala svojo prvo knjigo. Gre za zbornik *Kraški koledar 1994*. Ukvarja se z lokalno tematiko, v njem so zbrani prispevki, ki pripovedujejo o najrazličnejših obdobjih. Knjiga ima 208 strani.

300 LET OD USTANOVITVE ACADEMIE OPEROSORUM

PRVE VRHUNSKO ZNANSTVENE UMETNOSTNE USTANOVE

Na božični dan pred tristo leti sta se sestala odlična razumnika slovenskega rodu. Eden je bil *Janez Gregor Dolničar* (Thalnitzcher, 1655 - 1719), doktor posvetnega ter cerkvenega prava in kot kronist ljubljanskih dogodkov pionir našega zgodovinopisja. Drugi je bil doktor teologije in obojega prava, diplomat in strokovni pisatelj ter prvi pesnik v rodbini Prešeren, *Janez Krstnik* (1655 - 1704). Tega dne sta po zgledu predvsem italijanskih ustanov, zlasti rimske in bolonjske zasnovala elitistično razumniško združenje z imenom *Academia Operosorum Labacensium* - ljubljansko Akademijo delavnih, prednico sedanje Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Janez Gregor Dolničar, začetnik akademijskega delovanja na Slovenskem.

Levo: grb prve znanstveno-umetnostne akademije na Slovenskem. Kot večino drugih bakrorezov v APES ga je izdelal Andrej Trost

Spoštovane Slovenke in Slovenci!
Glas Slovenije bo pričel z zbiranjem imen univerzitetno izobraženih Slovencev v Avstraliji oziroma v Avstraliji rojenih slovenskih potomcev. Prosimo vas za sodelovanje. Sporočite nam ime in poklic oseb, ki jih poznate, seveda tudi svojega. Če želite, nam lahko o njih (o sebi) napišete tudi kaj več.

Urednica

NOVA KNJIGA

KDO JE KDO ZA SLOVENCE WHO'S WHO FOR SLOVENIA

Založba Fago je izdala zanimivo in praktično knjigo *Kdo je kdo za Slovence*, obsežno 289 strani. To je praktičen biografski leksikon. V delu prevladujejo podatki o še živečih zanimivejših Slovencih, med njimi tudi o mladincih, ki so dosegli pomembnejše športne in druge dosežke.

V poslovnem delu je v knjigo vključenih 400 najbolj zanimivih podjetij s polnim naslovom, nekatere pa še s številkami telefona in faksa, imeni direktorjev in proizvodnih programov.

Navodilo za uporabo leksikona je napisano v angleškem, francoskem in nemškem jeziku, kar omogoča uporabo knjige tudi tistim, ki ne znajo slovenščine. Tako je založnik prispeval k seznanju sveta s Slovenijo. Tudi seznam najpomembnejših kratic in ključnih besed je naveden v omenjenih tujih jzikih. Razlika med Enciklopedijo in omenjeno knjigo? Enciklopedija zajema slovensko zgodovino, zemljepis, znanost in umetnost ter številne podatke o živih in že pokojnih pomembnih Slovencih. Knjiga *Kdo je kdo za Slovence* pa predstavlja v glavnem še živeče Slovence.

PA ŠE TO

ZA VAREN "VAZDUH" NAD SLOVENIJO - Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije je na lastno pest spremenil naziv in naslov Republiške uprave za zračno plovbo. V dopisu, ki ga je poslal kontroli letenja, se ta uprava po novem imenuje Direkcija za civilno vazdušno plovbo, njen sedež pa je z Aerodroma Brnik prestavljen v Letališki center Kranj. Kontrolorji letenja so že odpisali zavodu in mu sporočili, da bodo skušali poskrbeti tudi za "vazduh". /DELO/

V AVSTRALIJI POGREŠANI

Prosim rojake, da mi pomagajo pri iskanju pogrešanega bratranca: **JOŽEF PERIC**, po domače Pepi, sin Davida in Stefanije Ciglič, rojen 6. avgusta 1992 na hribu pri Vrtojbi-Nova Gorica. Oče in mati sta pokojna, prav tako tudi Pepijev brat Rudolf, ki je umrl v Perthu, 30. decembra 1992. Tudi Rudolf je iskal brata Jožefa brez uspeha. Jožef je bil lep mladenič, šolal se je v Ljubljani za elektro inženjerja. Bil je dobrega srca saj je materi vedno pošiljal denar iz Avstralije, kamor je prišel 1954. leta in bil najprej poslan v Novo Gvinejo. Kasneje je živel v Sydneyu, na 101 Forbes str, Woolloomooloo. S tega naslova so ga leta 1974 odpeljali v bolnico, na psihiatrični oddelek, odkoder je bil odpuščen naslednje leto. Od tedaj naprej ga pogrešamo. Ko je zapustil bolnico je še pisal materi v Slovenijo, da je avstralski državljan in da je prejel pokojnino toda da bi želel živeti v Sloveniji.

Prosim rojake, ki bi karkoli vedeli o pogrešanem, da to sporočijo na moj naslov ali telefonsko številko: **Maura Vodopivec**, (upokojena računovodkinja) 27 Coombe Rd., Allenby, South Australia 5009, telefon: (08) 346 3504

GLAS SLOVENIJE JE NE- DOBIČKONOSEN ČASNIK, NAMENJEN SLOVENSKE SKUPNOSTI V AVSTRALIJI

THE VOICE OF SLOVENIA IS A NON - PROFIT NEWSPAPER IN THE SERVICE OF THE SLOVENIAN COMMUNITY IN AUSTRALIA

MNENJA IZRAŽENA V TEM ČASNIKU NE PREDSTAVLJAJO VEDNO MNENJA SODELAVCEV ALI UPRAVNEGA ODBORA V CELOTI. AVTORJI SAMI ODGOVARJAJO ZA SVOJE PRISPEVKE. VSA PISMA PRISPEVKI NAJ BODO KRATKI - OMEJITEV JE DO 230 BESED

VIKTORIJA - DVANAJST LET SLOVENSKE MATURE

SEDEMNAJST LET ŠOLSKEGA POUKA

PLES SLOVENSkih MATURANTOV

SLOVENSki PRIMORSki SOCIALNI KLUB JADRAN
11. DECEMBER 1993

MATURANTSKI PLES
Saturday
11-12-93
AT
'S.P.S.C JADRAN'
time: 7.00
program: 7.30
band: PLAVE NOČI
prices: '20 - entry + meal.
'10 - entry, only
under 16 - free!
BOOK NOW

Ples je organiziralo novoustanovljeno Združenje Prijatelji slovenske besede. Namen prireditve je bil proslaviti slovenski jezik v Viktoriji in združiti naše mlade ljudi, ki so se preko let posvetili učenju materinščine, ter dokončali študij z maturo.

Povabilu na obletnico se je odzvalo lepo število maturantov, pa tudi več učiteljev prejšnjih let. Povabljeni so bili tudi voditelji slovenskih organizacij v Viktoriji in so se udeležili plesa sami ali poslali svoje predstavnike. V polnem številu so se odzvali predvsem slovenski starši, ki so tako še enkrat pokazali koliko so doprinesli oni, da slovenski jezik danes še živi med mlajšim rodом.

Med povabljenici, ki se niso mogli udeležiti pa so nam poslali čestitke in želje k uspehu, je bil Aljaž Gosnar odpravnik poslov na slovenskem veleposlaništvu v Canberru, častni konzul Alfred Brežnik iz Sydneya, Phil Honeywood parlamentarni sekretar za etnične zadeve, Paul Jenkins poslanec za Ballarat, Gil Freeman predstojnik Victoria School of Languages, Francka Deželak in Štefka Matkovič.

Razstava slik slovenskih razredov od leta 1977 naprej je povzročila veliko zanimanja med starši in nekdanjimi učenci in so si jo ogledovali cel večer. Prav tako so publiko zanimale najnovejše slovenske knjige, ki sta jih imela na pogled pa tudi prodajala Helena in Ivo Leber.

Dvorana je bila lepo okrašena s trakovi in balončki v slovenskih barvah. Nad odrom je bil napis SLOVENŠČINA V VIKTORIJI 1977 - 1993 SLOVENSKA MATURA 1981 - 1993. Ob strani odra je bilo obešeno platno z imeni vseh maturantov po letnicah. Oba je pripravil Viktor Lampe.

Vsi udeleženci so ob vstopu v dvorano dobili knjižico, ki je vsebovala program, imena vseh maturantov od leta 1981 do 1993, besedilo tradicionalne maturantske pesmi in imena vseh, ki so prispevali k pripravi plesa.

Program večera se je začel z nastopom plesne folklorne skupine Lipov cvet. Kljub težavam z električnim tokom, je bil ples krasno izveden in ga je publika pozdravila z navdušenim ploskanjem.

Maturantke 1993 - od leve; Nataša Martinčič, Tanja Grilj, Natalie Ramuta, Veronika Smrdel, Evelyn Kojc, Tania Kutin, Anita Krenos

Sledil je nagovor Aleksandre Ceferin, v katerem je povedala nekaj o pomenu in namenu obletnice. Govorila je o ustanovitvi Združenja prijateljev slovenske besede, ki naj bi služilo za osnovo in pobudo za učenje slovenskega jezika med novo doraščajočim slovenskim rodом. Kontinuiteta sedemnajst let pouka v šolskem sistemu je bil velik uspeh za tako majhno skupino kot so Slovenci, vendar sedaj je čas, da se spet napne moči in da novo pobudo. Združenje naj bi pritegnilo mlade Avstralce slovenskega rodu, da se priključijo in postanejo aktivni v vzpodbujanju zanimanja za slovenski jezik in kulturo med mlajšim rodом.

Naslednja točka na programu je bila obdaritev sedmih maturantk in letošnjih učiteljev slovenščine v državni šoli in v šolah slovenske skupnosti. Ivo Leber član izvršnega odbora Slovenske izseljenske matice in delegat za Avstralijo je podelil krasne knjižne darove, ki jih je tako velikodušno darovala Matica. Aleksandra Ceferin je čestitala maturantom in jim podelila Victorian School of Languages diplomu za uspešno dokončani študij slovenščine.

Maturanti in učitelji so potem zapeli eno kitico maturantske himne *Gaudeamus Igitur*. Ta del programa se je zaključil s spominsko sliko maturantov in učiteljev, katerim so se pridružili tudi mlajši učenci.

Nataša Martinčič in Veseli Cankarji iz Geelonga so zapeli dve pesmi, potem pa so Simon Grilj, David Hvalica in Erik Mrak predvajali veseloigro Kaplan. Program so zaključili slovenski razredi z zbirko pesmi. Petju so se pridružili vsi udeleženci. Napovedovalca sta bila Veronika Smrdel (maturantka 1993) in Roland Mrak (maturant 1988).

Sledila je večerja, potem pa se je začel ples. Igral je zabavni ansambel Plave noči in sicer tako, da se je mlado in staro vrtelo skoraj brez presledka do pol enih ponoči. In kdo bo še kdaj rekel, da naša mladina ne zna plesati.

Fantje in dekleta, ki smo jih vprašali kako jim je bil večer všeč so rekli, da so se odlično imeli. To je bilo tudi videti. Starši, ki so videli te naše mlade ljudi skupaj na slovenski prireditvi, ki je bila namenjena njim, so bili nadvse zadovoljni. Maree Dellora, Area Manager za Victorian School of Languages je bila navdušena. To bi moral biti model za druge etnične skupine, je rekla. In od vseh strani je bilo slišati: drugo leto pa spet!

Aleksandra Ceferin

DOBRODOŠLI MED NAM!
 V VIKTORIJI 1977 - 1993 SLOVENSKA MATURA

Napovedovalca programa:
 Veronika Smrdel
 in Roland Mrak.

Plesna skupina Lipov cvet odpre Ples maturantov

Nagovor
 Aleksandre
 Ceferin

Nasi slovenski fantje

Tanja Grilj

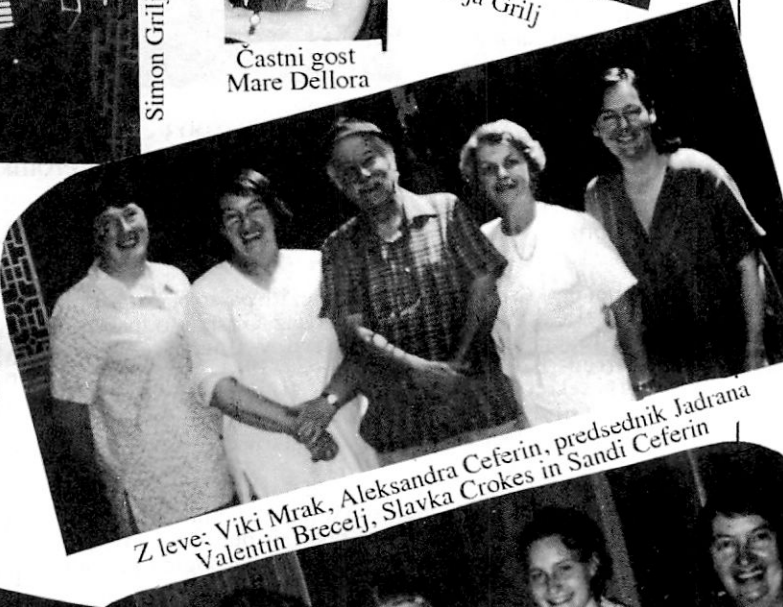
Simon Grilj

Častni gost
 Mare Dellora

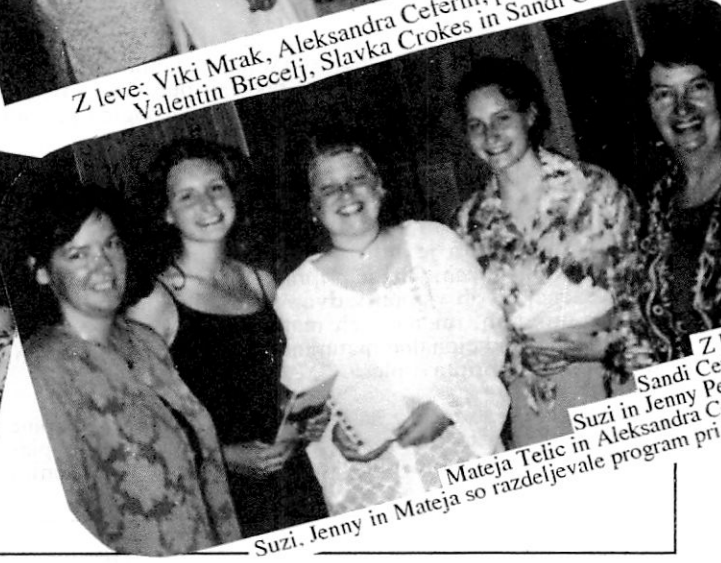
Sandi Ceferin pripravlja razstavno desko
 fotografij slovenskih razredov

Z leve: Viki Mrak, Aleksandra Ceferin, predsednik Jadrana
 Valentin Brecej, Slavka Crokes in Sandi Ceferin

Ivo Leber član izvršnega odbora SIM izročila A. Ceferin knjigo:
 z leve še obdarjene učiteljice V. Mrak, S. Ceferin in L. Srnc

Mateja Telic in Aleksandra Ceferin
 Suzi, Jenny in Mateja so razdeljevale program pri

IZ FOTO ALBUMA: MATURANTSKI PLES V VIKTORIJI

VIKTORIJA - MATURANTI 1981 - 1993

PRVA MATURA 1981

Z leve: Andrea Vučko, Andrej Potočnik, učiteljica Jožica Paddle-Ledinek, predsednica za slovensko maturo Aleksandra Ceferin, Sigrid Vrtačič in Robert Lotrič

1981 - Robert Lotrič
Andrej Potočnik
Sigrid Vrtačič
Andrea Vučko

1982 - Darko Burger
Sonia Gec
Elizabeth Kocic
Nick Kure
Ivo Peršič
Vera Seljak
Bernard Zupan

1983 - Michelle Lenarčič
Sylvia Ferfolja
Suzy Saksida
Jenny Vran
Peter Kure
Srečko Bogve

1985 - Anita Sankovič
Helen Toplak
David Peršič

1986 - Tania Butkeraitis
Zdravko Remec
Margaret Rožman
Diana Verko

1987 - Ivanka Kropič
Darinka Marn

1988 - Tony Bogovič
Sylvia Kuhar
Julie Kure
Natalie Melnyk
Damian Ramuta
Tanya Surlan
Roland Mrak
Mary Petelin

1991 - Frank Petelin
Barbara Smrdel

1992 - Anne Birsa
Barbara Brožič
Simon Grilj
David Hvalica
Belinda Marn
Erik Mrak

1993 - Tanya Grilj
Evelyn Koje
Anita Krenos
Natasha Martinčič
Natalie Ramuta
Veronika Smrdel
Tania Kutin

VCE Slovenian Course Design,
A.L.Ceferin State Chairperson for
Slovenian, A.L. Ceferin VCE
učiteljice, V.Mrak, J. Paddle-
Ledinek

Tudi maturanta leta 1988 Julie Kure in Toni Bogovič sta se na letošnjem maturantskem plesu očigledno lepo zabavala

UČITELJICE 1977 - 1993

Pauline Bencan (matura 1988)
Marija Bosnič
Drago Ceferin
Sandi Ceferin
Lidija Cusin
Draga Gelt
Magda Hribernik
Vesna Iskra
Štefka Matkovič
Anne Melnyk
Viki Mrak (matura 1991 - 1993)
Jožica Paddle-Ledinek
(matura 1981- 1988)
Lilijana Ritonja
Lucija Srnc
Natasha Vincent

Aleksandra Ceferin, 1977 - 1994,
VCE course-writer, reviewer in
manager slovenskih šolskih
programov.

ŠESTMESEČNE NAROČNINE (do decembra, 93) SO POTEKLE. PROSIMO
OBNOVITE NAROČNINO ZA NASLEDNJIH ŠEST (€30.00) ALI DVANAJST
MESECEV (€50.00). NAROČNINE ZA PRETEKLO LETO SE VEDNO NI PLAČALO
18 NAROČNIKOV. VLJUDNO VAS PROSIMO, DA NAKAZETE CEK ZA € 50.00
NA UPRAVO NASEGA ČASNIKA. HVALA ZA RAZUMEVANJE. Uprava

VPISI K POUKU SLOVENŠČINE

SYDNEY

Vpisovanje v državno šolo bo v soboto, 5. februarja 1994 od 9h do 11h dopoldan.

Naslov: Girls High School, Mona str., Bankstown
Dijaki 12. razreda bodo imeli reden pouk že istega dne.
Za podrobnejša pojasnila pokličite Marizo Ličan na (02) 728 3387

Mariza Ličan

MELBOURNE

Vpisovanje k pouku slovenščine bo v soboto, 5. februarja 1994, na University High School, Story str. Parkville, od 9h do 12h dopoldne. Lahko se vpišejo učenci od četrtega letnika osnovne šole do dvanajstega letnika VCE. Za vpis v enajsti letnik VCE se pričakuje nekaj let formalnega učenja. Sprejemamo tudi odrasle. Solnina za učence do desetega letnika je \$ 35.00, za VCE študente pa \$ 45.00 letno. Za podrobnejša pojasnila pokličite Aleksandro Ceferin na (03) 802 4326

Aleksandra Ceferin

ADELAIDE

Etnična šola v slovenskem jeziku iz Adelaide vljudo vabi vse, ki vas zanima in veseli učenje slovenskega jezika, da se čimprej vpišete k pouku. Po dvanajstih letih obstoja in enem letu prekinitve, bo šola v slovenskem jeziku znova poučevala vse starostne skupine. Pouk bo kot doslej, v prostorih Slovenskega verskega središča, enkrat tedensko.

Vse potrebne informacije dobite pri dr. Frank Stanislavu, tel. 3560161 ali pri Marti S. Skrbiš, tel. 2979159. Pri njej se lahko tudi vpišete. Pridite in se vpišite!

Marta Skrbiš

*Pater Valerijan Jenko slavi 3. februarja svoj 68. rojstni dan.
Vse najboljše! Vsi, ki ga imamo radi*

PATER NIKO ŽVOKELJ MED NAMI...

Pater Niko Žvokelj nas je zapustil pred letom in pol, ko je bil premeščen nazaj v Slovenijo. Med nas je sicer prišel 7. februarja 1990. leta. Na patra Nika so se nekateri navezali predvsem zaradi njegove življenskosti in smisla za humor. Posebno so ga imeli radi mladi. Zbral je skupinico v Melbournu rojenih, potomcev Slovencev in ustanovil Slovenian Youth Group (SYG). Njegovo delo med mladimi zdaj nadaljuje pater Tone Gorjup.

Pater Niko ni bil pozabljen niti v času eno in pol letne odsotnosti. Ko je pred dnevi prispel v Avstralijo na privaten obisk, ga je na letališču dočakala številna skupina starih in mladih. Želimo mu prijetno bivanje v Avstraliji, kjer se počuti prav tako doma kot v Sloveniji! In srečno vrnitev v domovino!

*Prav prijetno in toplo mi postane pri srcu, ko se spomnim na prijatelje, ki so mi stali ob strani v času moje operacije in okrevanja na domu.
Posebna hvala za lepe in vzpodbudne besede v časopisu Glas Slovenije.
Kamica Satler*

**SLOVENSKI ŠOLSKI ODBOR ZA
NSW ČESTITA IVANKI DEBEVEC
ZA 100 Odstotno oceno iz
SLOVENŠČINE NA
Maturitetnem izpitu 1993**

SPRAVA PO QUEENSLANDSKO...

Slovenski odbor Planinke Brisbane in slovenski odbor Gold Coasta sta sedla za okroglo mizo na Planinki 4. decembra 1993.

Takoj, ko sem postal predsednik Planinke sem dejal: "Mir s Slovenci na Gold Coastu in vsepovsod!" Z mojo idejo, da jih povabimo za okroglo mizo se je strinjal tudi odbor Planinke. Nekaj telefonskih pogovorov s predsednikom Marjanom Polakom in vse je bilo dogovorjeno. Strinjal se je z mojim predlogom.

In, zbrali smo se. Osem odbornikov iz slovensko avstralske skupnosti Gold Coast in šest odbornikov Planinke.

Pogovori so bili prijateljski in dogovorili smo se za sodelovanje med obema kluboma.

Tokrat sem občutil med nami tisto bratovsko ljubezen, ki bo ostala za zmeraj.

Prijatelji z Gold Coasta so nas na koncu presenetili, s seboj so prinesli dolenski cviček in Radensko vodo. Vse naravnost iz Slovenije.

Upam, da bomo Queenslandčani za primer drugim klubom v Avstraliji. Zdaj bomo praznovali božične in druge praznike z mirom v srcih! Srečen božič in novo leto 1994 vsem Slovincem dobre voje!

Stanko Heric
Predsednik Planinke

Člani Planinke in skupnosti Gold Coasta za "okroglo mizo"

OGLAŠUJTE V GLASU SLOVENIJE

AUSTRALIJA

Message to the New South Wales Community

Once again, in the face of severe adversity in the form of the worst bushfires in living memory, Australians are pulling together in a way in which we can all take pride.

The contribution in particular of the volunteer bush fire fighters and personnel of the Police, Ambulance and Fire Brigades can never be repaid by the community. We owe them an enormous debt, together with their families who have shared the risks inherent in their dangerous and exhausting work. It is only due to their tireless, unselfish and heroic efforts that cost in life and property has not been greater. It has had little to do with luck. It has had everything to do with complete and unstinting personal sacrifice and commitment.

On behalf of the community, I extend sincere sympathy to those families who have lost members in this tragedy. In particular, our sympathy, support and eternal debt to the families of the volunteer bush fire service members who have lost their lives in the service of our community. Their sacrifice will not be forgotten.

To those have lost their homes the State Government in cooperation with the Commonwealth Government will be doing its utmost to provide maximum assistance to those affected by the bush fires and to do so as speedily as possible.

As Premier, I am enormously proud of the men and women of the various services within the Government who have coordinated their efforts so well in recent days. They have combined with the general community, welfare and service organisations to demonstrate the bonding of our community at a time of crisis.

While we would all hope that the worst of these horrendous bush fires is over, risk will remain high until the rain comes. We must all be alert and prepared over the coming days, weeks and months to ensure that the risk of renewed or further outbreaks is minimised.

A great majority of us have been spared any direct impact of the bush fires themselves. Australians have already shown their preparedness to offer assistance to those in deep personal and financial crisis. For those many in our community who have felt so powerless, wanting to help but not knowing how, that time has now come. I would urge all your readers to consider giving as generously as possible to the Community Disaster Relief Fund which is established to assist those families and individuals whose lives have been so dramatically affected. Donations, which are tax deductible, can be made at any of the major banks.

I congratulate and thank the media for the way in which they have handled this difficult situation and the positive role that they continue to play in ensuring that the best possible information is available to the public.

It is essential that we continue to unite as a community and support the victims of this tragic and traumatic experience in the rebuilding of their devastated lives in the months and years ahead.

John Fahey
Premier

POŽARI - AVSTRALSKI HOLOKAUST

Prvi dnevi leta 1994...

Grmičasta stepa, gozdovi smolovcev z evkalipti, druga flora in fauna...vse to je opustošil najhujši požar v avstralski zgodovini, ki se je razbohotil na okrog 700.000 hektarov zemeljske površine v NSW in grozil skoraj štiri milijonskemu mestu Sydney. Royal National park na jugu mesta, najstarejši park, ki so ga odprli leta 1879, priljubljena izletiščna točka sydneyčanov, je skoraj povsem zgorel. Vse je podobno pusti površini Meseca. Zgorelo je čez 200 hiš, največ v samem Sydneyu, štirje ljudje so izgubili življenje. Ogenj je izbruhnil tudi v pokrajini Blue Mountains, 80 km od Sydneya in dolini Lane Cove ter v mestu Gosford. Okrog 130 požarov je z nadčloveškimi naporii gasilo na tisoče poklicnih gasilcev in prostovoljcev, na pomoč pa so priskočili tudi gasilci iz drugih avstralskih zveznih držav. Predvidevajo, da je bilo 75 odstotkov požarov namerno zanetenih.

Nesreča je spletla številne žalostne in tudi lepe zgodbe, ki bodo ostale zapisane v zgodovini avstralskega človeka..... Avstralski prebivalci so ponovno pokazali veliko srce in pripravljenost pomagati svojemu bližnjemu.

TURISTIČNA SKUPINA IZ SLOVENIJE V AVSTRALIJI

Turistična skupina 27-tih Slovencev se te dni mudi v Avstraliji. Ekipa TV Slovenije ujema v objektiv naravne lepote Melbourne, Cairnsa, Brisbana, Gold Coasta, Sydneya ter drugih turistično pomembnih krajev - za turiste iz Slovenije. Ekipo vodita Janko Štebej, direktor inozemskega turizma Kompas in novinar za področje turizma na TVS Drago Bulc.

SBS RADIO NATIONAL NETWORK

SBS - Special Broadcasting Service, etnična radijska postaja bo razširila svoje omrežje po vsej Avstraliji. 26. januarja letos, na dan Avstralije, bo svečana otvoritev te nove radijske mreže, ki bo svoje doslej dolgoletno oddajanje v Sydneyu in Melbournu razširila na:

BRISBANE	FM	93.3 MHz
DARWIN	FM	100.9 MHz
PERTH	FM	96.9 MHz
ADELAIDE	FM	106.3 MHz

Oddaje bodo ob torkih ob 9h dopoldan. Adelaide pol ure prej.

V CANBERRI bo SBS oddajal šele od septembra/oktobra letos naprej in prav tako v HOBARTU šele v začetku leta 1995. Radio National Network ne bo mogoče slišati v Sydneyu in Melbournu. Ti dve mesti bosta nadaljevali s svojimi programi kot doslej: V SYDNEYU na AM 1386 KHz, ob sobotah od 7h do 7.45h zjutraj in v MELBOURNU na AM 1224 KHz, ob sobotah od 7h do 7.45h zjutraj in v sredo od 16.45h do 17.30h. SBS lahko slišite tudi v WOLLONGONGU na AM 1425 KHz in v NEWCASTLU na AM 1584 KHz.

V drugi polovici leta bosta dobili SBS radijski postaji v Sydney in Melbournu vsaka še po eno frekvenco (najverjetneje na valovni dolžini FM) tako, da bosta v Sydneyu in Melbournu oddajali za svoje poslušalce na dveh postajah. /Viri: Mariza Ličan, Eli Rizmal/

Marta Špes Skrbiš
ADELAIDE

'IZGUBLJENE DUŠE'

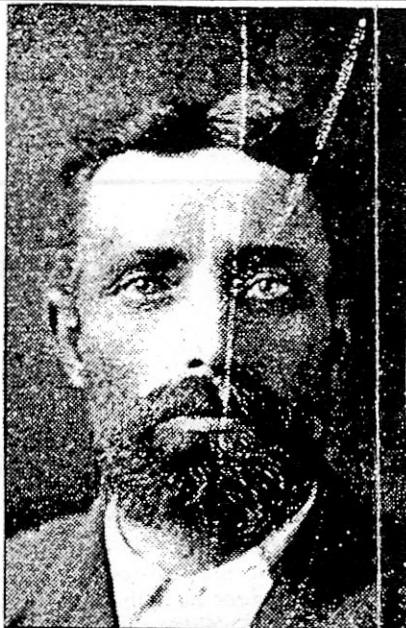
Sredi lanskega decembra sva se z gospodom Stanetom Prosenak odpravila na eno najbolj nenavadnih srečanj v Sydney - srečati daljnega sorodnika, ki dotlej sploh ni vedel, da je slovenskega porekla, da ima kje v Sloveniji sorodnike, niti ni slutil, da jih ima celo tu, v Avstraliji.

V Sydneyu se nama je pridružil še moj mož Zlatko, ki je na nek način "kriv", da smo našli stike z gospodom Johnom M. Drolzem, potomcem enega prvih slovenskih emigrantov v Avstralijo. Zaradi svojega raziskovalnega dela je Zlatko poskušal najti kakšnega potomca slovenskega emigranta, ki bi prišel v Avstralijo v začetku stoletja. V telefonskih imenikih je poiskal ime Drolc (Drolz); vedela sva, da je iz moje rodbine nekdo davno šel v Avstralijo. Poslal je pismo in že naslednji dan dobil vznemirjeni telefonski klic: John Matthew Drolz ni niti slutil svoje družinske zgodovine! Prav zato smo se zbrali, da raziščemo kdo je kdo in kam spada. Srečanje je bilo polno vznemirljivosti, ugibanj, dopolnjevanja, vprašanj...

Po dvodnevem pogovaranju smo sestavili zgodbo.

Družina Drolc, katere potomci smo, izhaja nekje iz okolice Petrovč v Savinjski dolini. V sredini prejšnjega stoletja se je v tej družini rodilo petero otrok, od katerih so štirje ostali živi. Zgodbi sledimo leta kasneje: hči Ana se je poročila na Koroško, sin Franc Drolc se je poročil in živel v okolici Ormoža, sin Jožef Drolc se je s svojo družino preselil v Slovensko Bistrico, sin Matevž Drolc pa je postal kovač in se v svojem rokodelstvu preizkušal marsikje. Znano je bilo, da je Matevž kasneje stopil v avstrijsko mornarico, da je popotoval in se naselil v Avstraliji. Leta 1914 je Jožef Drolc dobil razglednico brata Matevža iz Melbourn. Sorodniki se spominjajo, da je leta 1914 bil stric na obisku na Slovenskem. Iz tega leta je tudi fotografija vseh treh bratov z družino Jožefa Drolca, ki je gotovo nastala ob tem obisku Matevža Drolca v Evropi.

Matevž Drolc je prišel v Avstralijo 1885. Bil je namenjen v San Francisco, vendar se je odločil izstopiti z ladje kar v Melbournu. Pred tem je veliko potoval po Evropi, severni Afriki in Bližnjem Vzhodu. V Avstraliji se je poročil s Skotinjo in imela sta tri otroke. Eden se ni nikoli poročil in je podedoval očetovega avanturističnega duha, hčer se je (prav nespodobno) poročila z delavcem v njegovi lastni delavnici,

MR. MATTHEW DROLZ.

Fotografija Matevža Drolca, enega prvih slovenskih izseljencev v Avstralijo. Je iz "The Cyclopedia..."

sin Frank (oče Johna M. Drolza) pa je po očetu podedoval nagnjenost k inženirstvu in se tudi sam posvetil temu delu.

Matevž Drolc (Matthew Drolz) se je tudi v Avstraliji hitro znašel: kaj kmalu je imel tri velike delavnice za popravilo tramvajev, strojev in orodja, ogromno zemljišče ob eni glavnih melbournskih ulic (Bell Street) in veliko lepo hišo. Očitno je, da je bil izredno sposoben mož, kajti njegovo ime in delo sta zapisana tudi v The Cyclopedia of Victoria (izšla 1903) kot eden najsposobnejših inženirjev v državi.

John Matthew Drolz je bil do pred dnevi vse življenje prepričan, da je avstrijskega porekla, kajti njegov stari oče (Matevž Drolc) je bil "Avstrijec" (živel je v času Avstro-Ogrske, zato takšna identiteta ni bila vprašljiva). Gospod Drolz je torej doživel pravi pravcati šok, ko smo mu razkrili, da je v njem tudi slovenska kri. Pri več kot šestdesetih letih je na nek način spremenil identiteto. Vesel je bil, da končno ve kdo so bili njegovi predniki. Se bolj pa je bil presenečen, da ima v Melbournu kar dva sorodnika: brata Stanka in Valterja Prosenak. Sama se niti več ne štejem med "žlahto", pa vendar sem vesela, da smo se spoznali in da je moja stara mama v Sloveniji končno zvedela kako se je godilo njenemu stricu Matevžu po svetu.

Le kaj bi porekla brata Jožef in Matevž Drolc, če bi lahko videla svoje potomce pri prijaznem družinskem pomenku leta 1993.

Op. u.: Mari Š. Skrbiš se še enkrat zahvaljujemo za tako zanimivo zgodbo, ki jo je namenila našim bralcem. Hvala tudi Stanku Prosenaku.

VEČ V NASLEDNJI ŠTEVILKI
NEPOSREDNO OD UMETNIKA

PERTH

SLOVENIJA NA REKI SWAN

Slovenec. Umetnik.
Kipar. Ron Gomboc.

Kakšnih trideset minut izven Perth, v Middle Swanu stoji na 4.5 hektarih zemlje največja privatna galerija v Zahodni Avstraliji - Gombocov park skulptur.

V tej galeriji so pred kratkim odprli "Upstairs Gallery" in na otvoritveno svečanost je prišlo več kot 1000 ljudi. Ogledali so si otvoritveno razstavo 62-tih razstavljalcev, v štirih prostornih dvoranah. Toliko umetnikov je dalo podporo človeku, ki je bil lani proglašen za "Western Australian Citizen of the Year for the Arts 1993 (za kiparsko delo).

'...toliko umetnikov je dalo podporo človeku, ki je bil lani proglašen za "Western Australian Citizen of the Year for the Arts 1993...'

Gombocova privatna galerija je bila zgrajena leta 1982 in od takrat naprej se tu vrstijo razstave slikarskih del, razstave raznih kipov; pripravljajo pa tudi družabna srečanja, potom takoimenovanih "barbecues". Skratka Gombocov kotiček je prava meka za obiskovalce, ki si želijo ogledati ali kupiti kakšno umetniško delo.

Posebni projekt Rona Gomboca se je razvil po letu 1978, ko je umetnik obiskal rodno Slovenijo, ki jo je zapustil še kot najstnik. Gomboc in njegova žena Terrie sta prodala družinsko stavbo-biznis v Perthu in kupila ta del zemlje z željo, da bi pomagala drugim umetnikom. V enajstih letih sta Gombočeva nudila svoj prostor umetnikom iz Kanade, Italije, južno vzhodne Azije in drugim. Umetniki-obiskovalci so tu upodabljali kipe iz cementa in bronze in ti so tu tudi ostali.

Zakonca Gomboc sta leta 1984 uvedla letno nagrado za skulpture v Zahodni Avstraliji, za zunanja in notranja umetniška dela.

Gomboc je priredil že tudi več svojih lastnih razstav po Avstraliji, v Nemčiji, v Singapuru in celo v Bolgariji. Pravijo, da "workaholic" Gomboc trenutno gradi apartma v galeriji, kamor se bodo lahko zatekli umetniki-popotniki, predvsem pa mladi.

POROČILA -- NEWSLETTER

Slovenskega ameriškega raziskovalnega centra

Slovenian Research Center of America, Inc.
29227 Eddy Road, Willoughby Hills, Ohio 44092 USA

Tel. (216) 944-7237

December, 1993

Fax (216) 289-3724

Uredil Edi Gobec -- Edited by Edward Gobetz

Prof. Edi Gobec, ravnatelj
Slovenian Research Center of America, Inc.
29227 Eddy Road
Willoughby Hills, Ohio 44092 USA.

Lepo prosimo urednike slovenskih listov in revij, da po možnosti objavijo naš članek, "S ponosom reči smem: Slovenec sem!" (v stiski za prostor od treh zvezdic dalje), skupaj z našim naslovom. Letos sem stopil v pokoj, da bi posvetil ostanek življenja skoraj izključno slovenskemu delu. Medtem, ko upamo v kratkem izdati še kako vmesno, osnovno publikacijo predvsem za tiste ameriške knjižnice in šole, ki še vedno nimajo najosnovnejših angleških knjig o Sloveniji in ameriških Slovencih, želimo v tem vmesnem času zamašiti čim več vrzeli o slovenskem doprinosu, da bo potem mogoče izdati čim bolj popolne, močno dokumentirane razprave in knjige o slovenskem uveljavljanju po vsem širnem svetu. Važno je, da dosežemo čim več Slovencev in rešimo izgube ali pozabe kar največ močnega gradiva. Prizrčna hvala za sodelovanje! Po uporabi gradiva ga bomo darovali primerni ustanovi v Sloveniji (verjetno SAZU in/ali NUKu), duplikate pa primernim ustanovam v svetu.

S ponosom reči smem: Slovenec sem!

Skozi stoletja so nas tujci -- in celo nekateri Slovenci -- skušali prepričati, da smo narod pastirjev in hlapcev, narod brez zgodovine. Spet drugi so se spraševali, kje sploh je Slovenija -- morda v Rusiji, na Čehoslovaškem, ali nekje na jugu Balkana? Kot pokažejo številne študije, so ljudje s predsodki navadno prepričani, da to, kar jim ni znano, mora biti zelo brezpomembno -- gre pač za ljudstvo, ki ni nikdar doseglo kaj omembe vrednega. "Pokaži nam enega samega Slovenca, ki je kdaj kaj posebnega dosegel," so me pozivali ameriški delavci leta 1951, ko sem v poletnih počitnicah delal kot zidarski strežnik, da sem si prihranil denar za nadaljevanje študija v jeseni. Utrujen od težaškega dela sem po večerih zahajal v knjižnice, da bi v knjigah in učbenikih odkril kak podatek o Slovencih, ki bi ga bil vesel sam in bi ga lahko pokazal še drugim. Končno odkrijem nekaj vrstic o Slovencih v G.H. Duncanovi knjigi, *Immigration and Assimilation* (1933). Takoj sem videl, da je avtor (ali morda kak njegov asistent) uporabljal zelo stare statistike in vse postavil na glavo. Bosna in Hercegovina sta bili baje v vsej Jugoslaviji najbolj pismeni, najmanj pa uboga Slovenija, saj je bilo -- tako pravi Duncan -- 86 odstotkov Slovencev nepismenih in sploh nismo nikdar imeli svojega pismenega jezika in so se morali tudi naši redki izobraženci vsega učiti le v tujih jezikih. Zgrozil sem se. Kako smo mogli svojo podobo v svetu tako žalostno zanemariti?

Kaj storiti? Zanašati se še naprej na druge, na najbolj poklicane? Lahko bi čakali še desetletja, mnogo dragocenega gradiva pa bi se medtem za vedno izgubilo ali pozabilo. Takrat, v juniju 1951, sem se odločil, da začnem takoj sistematično zbirati podatke in prepričljivo dokumentacijo o slovenskih uspehih v Ameriki in drugod po svetu. Ob vsaki priliki sem spraševal rojake, če poznajo morda kake slovenske uspehe ali podvige v Ameriki ali kjer koli izven Slovenije in ob sobotah in nedeljah sem tipkal in razpošiljal pisma na vse konce in kraje sveta. Tako se je rodil in z leti preko omrežja neplačanih idealistov prostovoljcev v Ameriki in številnih drugih deželah-sveta razvil Slovenski ameriški raziskovalni center, ali Slovenian Research Center of America, Inc. Naš cilj je bil zbrati in ohraniti znanecem gradivo, ki bi v največ slučajih sicer nikdar ne vedeli zanj ali bi utonilo v pozabo -- in pripraviti primerne publikacije, razstave in predavanja o Slovencih in njihovem doprinosu Ameriki in svetu, predvsem še v angleščini kot najvažnejšem svetovnem jeziku. Danes, po več kot 40 letih nedeljskega in nočnega garanja in stalnega doplačevanja iz svojega žepa nam kartoteke in računalniki v vodilnih knjižnicah že pokažejo vrsto angleških knjig, ki v njih prepričljivo blesti slovenski doprinos Ameriki in ostalim državam sveta. Kot sta poleg večjega števila tujih strokovnjakov ugotovila v svojih komentarjih o naši knjigi *Slovenian Heritage* tudi dva zelo ugledna Slovenca, največji slovenski psiholog dr. Anton Trstenjak in pisatelj in takratni predsednik slovenskega Pen kluba g. Drago Jančar, že samo ta knjiga (ki uporabi le drobec že zbranega gradiva) izpričuje nad vsa pričakovanja visoko stopnjo slovenske ustvarjalnosti in podvigov na domala vseh področjih konstruktivne človeške dejavnosti.

* * *

Ponosni smo na svojo prelepo slovensko domovino in ponosni na dejstvo, da smo vkljub tujim in nekaj domačim zatiralcem in izkoriščevalcem vendar-le "eden najbolj naprednih narodov na svetu" (Markham, 1947) in "narod, ki je sicer majhen po številu, a velik po duhu" (R.G.A. DeBray, 1976). Upravičeno smemo biti tudi ponosni, da je naš sicer številčno majhni narod skozi stoletja prinašal bogate darove domala vsem deželam sveta. Oglejmo si samo nekaj primerov iz izobilja že zbranega gradiva!

Naš narod je skozi stoletja poklanjal duhovnike, misijonarje in misijonarke številnim drugim deželam. Dali smo prvega rednega škofa Dunaju in velikane Afriki in Aziji, med drugimi apostole ljubezni med gobavci in vzgojiteljico tajske kraljevske družine. Samo Združenim državam Amerike smo poklonili vsaj devet škofov, med njimi Friderika Barago, ki je po izjavi Vatikanske enciklopedije (1949) "eden največjih misijonarjev v Severni Ameriki". Dali smo voditelje ameriški in evropski škofovski konferenci, vatikanske diplomate Rimu, Švici, Avstriji, Skandinaviji in Aziji, pa tudi vrsto katoliških rektorjev Evropi, Ameriki in Aziji in svojega dr. Alberta Schweitzerja (ali več) Taiwanu in sedanjega nadškofa največji katoliški nadškofiji v Kanadi.

Dokazana potomca slovenskega rodu, ki sta se po dokumentih v naših arhivih zavedala svojih slovenskih korenin, sta postala državna kanclerja Nemčije, ko je bila najmočnejša država v Evropi in Avstrije, ko ji je pretila ena najhujših nevarnosti v zgodovini. Ameriški predsednik Dwight Eisenhower je govoril o sinu slovenskih priseljencev, guvernerju, predsedniku ameriške guvernerske konference in zveznem senatorju Francetu Lauschetu kot "rojenem za predsednika Združenih držav", ameriška občila in predsednik Reagan (v svojem prispevku za našo knjigo o tem velikem slovenskem državniku) pa so ga poimenovali kar "Ohio's Lincoln" -- ohijski Lincoln. Slovenci smo dali Ameriki vsaj tri državne guvernerje in dva zvezna senatorja -- Tom Harkin, čigar mati je bila rojena v Škofji Loki, kot je ljubeznivo preveril tamkajšnji g. župnik Alfonz Grojzdek, je postal celo predsedniški kandidat. Dodajmo še več uglednih sodnikov in sedem zveznih poslancev (kongresnikov) in župane dolge vrste ameriških mest, med njimi Clevelanda, Euclida, Indianapolisa in Portlanda in predsednika Narodne lige ameriških mest, v katero je včlanjenih 15.000 občin, da tu ne govorimo o Jeffersonovem spoštovanju do staroslavne slovenske karantanske demokracije in obreda ustoličenja koroških vojvod ter dejstvu, da je Slovenec postal tudi prvi in doslej edini priseljenki in prvi neanglosaški zvezni senator Avstralije.

Čeprav so nas skušali oropati slovenske obale, je majhni slovenski narod vendar-le dal admirale Avstriji, Nemčiji, Angliji in Švedski ter vsaj šest admiralov Ameriki. Slovenec je poveljeval največji ameriški bojni ladji, pa tudi eni najbolj modernih jedrskih podmornic in slovitu plavajoči bolnišnici v Vietnamu.

Prav tako je Slovenec zaslovel kot eden prvih evropskih proizvajalcev modernih koles in motornih koles in je -- dve leti pred ustanovitvijo Fordove trrdke! -- že izdelal tudi svoj prvi avtomobil. Slovenski izseljenec je bil med pionirskimi graditelji zgodnjih ameriških letal in po izjavi tujih virov "oče masovne proizvodnje v letalstvu" in proti koncu svojega plodnega življenja eden štirih glavnih graditeljev letelih trdnjav B-29, ki so odločilno pripomogle k zavezniški zmagi v drugi svetovni vojni. Dva druga rojaka pa sta načrtovala najmodernejša sodobna letala. Dodajmo še dejstvo, da je Slovenec direktor največjega ameriškega oddelka za gradnjo avtobusov in da sta kar dva Slovenca postala podpredsednika vodilne ameriške družbe za proizvodnjo tovornjakov. Tudi avtomobil bodočnosti, ki je bil ponos Amerike na svetovni razstavi v New Yorku, je plod slovenskega ustvarjalnega genija. In gotovo ne smemo pozabiti računalnika, ki ga je soizumil Slovenec in ga je ameriški predsednik Richard Nixon vzel s sabo na Kitajsko kot "prvenstveni primer visoko razvite ameriške tehnologije".

Slovenci so gradili veličastne cerkve, nebotičnike, ali palače v Avstriji, Franciji, Belgiji, na Češkem in Poljskem, v Etiopiji, Argentini, Braziliji, Avstraliji, Združenih državah Amerike, Kanadi in drugod. Daleč po svetu so gradili tudi šole, bolnišnice, sirotišnice, železnice, letališča, mostove, jezove, tovarne in elektrarne in dobivali nagrade za najlepše cvetlične nasade. Slovenec je bil najpomembnejši arhitekt stadionov v Ameriki in je med drugim zgradil sloviti Kennedyjev stadion v ameriški prestolnici Washingtonu, drugi rojak pa enega največjih razvedrilnih in vzgojnih parkov v Kanadi. V središču Washingtona je v Sloveniji rojen arhitekt zgradil tudi vrsto palač kompleksa L'Enfant Plaza, ki ga je ameriški tisk označil kot "zmagoslavje moderne arhitekture".

Poleg slovitih redovnic, vzgojiteljic, umetnic, znanstvenic, atletinj in filmskih zvezd so naše vrle Slovenke postale Miss Ohio, Minnesota, Illinois in California, pa tudi International Surf Queen, Hawaii, Miss Evropa in Miss Avstralija. Dodajmo, da se slovenska kri preteka po žilah svoječasnega najboljšega gimnasta Evrope, kot tudi sedanjega najboljšega gimnasta Amerike, poleg dobitnika pet zlatih olimpijskih medalj (čigar stara mama je iz Ljubna v Savinjski dolini) in najhitreje mlade avstralske tekačice. Slovenec je po tujih strokovnih virih najbolj priznan strokovnjak za prehrano na svetu in sin slovenskih priseljencev je postal predsednik Združenja ameriških klinik. Slovenec je ujel in prvi zaslišal Hitlerjevega šoferja in slovenski psihiater in poznejši predsednik združenja psihiatrov in nevrologov v Clevelandu je na nuerenberškem procesu zasliševal nemške vojne zločince, med njimi maršala Goeringa. Naša rojaka sta poveljevala ameriški letalski akademiji in najznamenitejši vojaški bolnici, kamor hodijo na pregledne in zdravljenje tudi ameriški predsedniki. Naj podčrtamo še dejstvo, da smo dali samo Ameriki vsaj sedem generalov in da so Finci pisali o Slovincu kot "po Sibeliusu največjem mojstru finske glasbe". In kako bi mogli pozabiti vodilne učenjake slovenske krvi na evropskih, ameriških in drugih univerzah, ali slovenske korenine slovitega dunajskega deškega zbora, slovenske dobitnike Mozartove nagrade na Dunaju in v Argentini in srebne medalje za razvoj kulture v Parizu, največji spomenik v Tasmaniji, ki ga je zgradil Slovenec in dva vodilna slovenska astronomi, katerih eden je že zapisal svoje ime v vesolje in trenutno poučuje na znani ameriški univerzi, drugi pa raziskuje vesoljstvo iz Antarktike.

Res je: "S ponosom reči smem: Slovenec sem!"

Vendar če bi sedeli na lavorikah, bi jih imeli na napačnem koncu svoje anatomije. Slovenska ustvarjalnost se še uveljavlja in razvija po vsem širnem svetu in tudi delo našega centra se z nezmanjšanim elanom nadaljuje. Zato lepo prosimo vse zavedne Slovence, da nam pošiljate gradivo o slovenskih uspehih kjer koli po svetu: izrezke (čitljive xerox kopije, z navedbo vira in datuma, zadoščajo), kratke življenjepise (vitae), bibliografije, kopije patentov, vsakovrstnih priznanj, itd., drugo razpoložljivo dokumentacijo, slike uspešnikov in njih stvaritev in zlasti še naslove in napotke. Po svojih najboljših močeh bomo nadaljevali z zbiranjem in s publikacijami -- kolikor bo dopuščal čas pa tudi s predavanji in razstavami -- o slovenskih dosežkih in o naši kulturni dediščini, da nas bo svet bolj poznal in spoštoval in bo tudi naša mladina vedno bolj dojemala in cenila

bogastvo slovenske dediščine in veličino poslanstva sinov in hčera ustvarjalnega slovenskega naroda, ki ni zakopal in tudi v bodoče ne sme zakopati svojih talentov v Sloveniji in ki je vkljub svoji številčni majhnosti skozi stoletja prinašal in še danes prinaša presenetljivo bogate darove domala vsem deželam sveta.

Če je Vaše gradivo že v naših arhivih, prosimo, da ga dopolnite in obogatite z najnovejšimi podatki in slikami in nam s tem prihranite ogromno dragocenega časa, da ne bo treba pisati na več tisoč naslovov vsakemu posebej. (Za razliko od večkrat mnogo manj uspešnih, a odlično financiranih izseljenskih ustanov drugih narodov, pri Centru nismo nikdar imeli in tudi zdaj nimamo kakršne koli pisarniške pomoči in vsako pismo moram natipkati sam!) Po svetu je gotovo še mnogo več uspešnikov slovenskega ali delno slovenskega rodu, ki se lepo uveljavljajo v znanosti, umetnosti, industriji, vzgoji, glasbi, športu, ali kjer koli drugod in doslej niso vedeli za nas in vkljub najbogatejši zbirki te vrste tudi mi ne zanje. Oglasite se nam -- gre za ugled in lepšo podobo in bogatejšo zgodovino slovenskega naroda!

* * *

Dr. Edi Gobec je študiral v slovenskih, nemških, italijanskih in ameriških šolah -- jezike na univerzi v Neaplju in filozofijo, sociologijo in antropologijo na petih ameriških univerzah. Služboval je kot poklicni raziskovalec in kot pomožni, izredni in od 1972 redni profesor sociologije in antropologije na Ohio State University, University of Maryland in Kent State University, kjer je od januarja letos "professor emeritus" ali zaslužni profesor sociologije. Poleg socialne psihologije, socialne teorije in kriminologije je njegova glavna specializacija področje izseljenskih in manjšinskih študij. Je glavni avtor ali glavni urednik petnajst knjig v angleščini in avtor ali glavni avtor več sto angeških in slovenskih člankov, razprav in recenzij in član več uredniških odborov znanstvenih časopisov ter sourednik znanstvenega časopisa *International Journal of Contemporary Sociology*. Širom Amerike, a tudi po Kanadi in drugod je imel dolgo vrsto predavanj in razstav na slovenskih -- in na radio in TV -- programih in na ameriških in mednarodnih znanstvenih simpozijih in konferencah, vključno osrednje predavanje o "Evropskih naseljencih kot graditeljih Amerike" na Mednarodni konferenci za evropske študije. Slednjega je Ameriška agencija za informacije (U.S. Information Agency) predvajala kot prvi -- otvoritveni -- program svoje "Mosaics Series" vsem evropskim deželam pod okriljem svojega radijskega omrežja. Med drugimi poklicnimi dosežki je postal Odličen vzgojitelj Amerike (Outstanding Educator of America, 1971), podpredsednik Mednarodne častne organizacije socialnih znanstvenikov, član Newyorške akademije znanosti in umetnosti in Slovenske bogoslovne akademije v Rimu, eden direktorjev Spominške ustanove Tesla, prejemnik nagrade "Achievement Award" Združenja izumiteljev in znanstvenikov Amerike in Slomškove nagrade od Mohorjeve družbe v Celovcu, podpredsednik Narodne konfederacije ameriških izseljenskih skupin in predsednik njenega vzgojnega odbora. Vključen je v vrsto referenčnih del v Ameriki in Angliji, med njimi v *Who's Who in Behavioral Sciences*, *Community Leaders of America*, *Dictionary of International Biography*, *Outstanding Educators of America* in *National Register of Prominent Americans*. V Sloveniji ga je v zvezi z opisom njegovega rojstnega mesta Celja vključil v Krajevni leksikon Slovenije njegov urednik prof. Roman Savnik, eden najplodnejših slovenskih znanstvenikov, ki je bil skupaj s svojim prijateljem ing. Lado Khamom in prof. dr. Vladimirjem Murkom do svoje smrti tudi zvest in navdušen ljubljanski sodelavec Slovenskega ameriškega raziskovalnega centra.

One of the leaders in refrigerators, freezers, stoves, ovens, washers & dryers.

gorenje pacific
Domestic Appliances

0285/LITTLE & ASSOC.

euro international pty.ltd.

EURO FURNITURE

Wide range of colonial furniture from Slovenia
Dining Settings Bentwood Chairs
Rocking Chairs Modern Bedrooms

Available at all leading furniture retail stores

EURO TRADING

Trading with Slovenia in chemical commodities, pharmaceutical products, metals, machinery, sporting equipment, food products and a variety of other products

SHOWROOM ADDRESS:

3 Dalmore Drive
Scoresby VIC 3152
Ph: (03) 764 - 1900
Fax: (03) 764 - 1461

SYDNEY BRANCH

2A Bessemer Street
Blacktown NSW 2148
Ph.: (02) 671-5999
Fax: (02) 621-3213

A KONCU SE NASMEJTE...

Po desetih letih se srečata prijatelja iz študentskih časov. "Celo večnost se nisva videla," pravi prvi. "Povej, si se poročil z deklico, s katero si hodil takrat ali pa si še vedno sam kuhaš in pereš?" "V obeh primerih je odgovor ja," odgovori drugi.

"Česa se vendar tako veselite?" je neka gospa vprašala 98-letnega moža, vsega iz sebe od sreče.

"Bil sem nepreviden in sem razbil ogledalo."

"Ampak to vendar pomeni sedem let nesreče!"

"Vem," je z žarečimi očmi odgovoril mož. "Ali ni to čudovito?"

Neki mož je v restavraciji naročil jastoga. "Ampak temule jastogu vendar manjka polovica klešč," se je pritožil, ko so mu prinesli kosilo. "Oprostite gospod, je odvrnil natakar. "Včasih se jastogi v koritu bojujejo med seboj." "Potem mi pa prosim prinesite zmagovalca!"

GODOVNIK?

ILUSTRACIJA - ALJANA PRIMOŽIČ, PAVLIHOVA PRATIKA

Valentin

Blaž

Šimen

VSE NAJBOLJŠE

Samo naročilnice in čeke pošiljati na naslov uprave. Vse ostale prispevke pa na naslov uredništva:

GLAS SLOVENIJE
2/15 Allandale Rd. Boronia 3155
Victoria, Australia
Telefon-fax: (03) 762 6830

GLAS SLOVENIJE

Založnik-Založba GLAS Ustanovitelji in upravni odbor-Dušan Lajovic, Alfređ Brežnik, Štefan Merzel in Stanka Gregorič Upravnik-Štefan Merzel, 265 Nicholson Str. Footscray, Vic 3011; telefon (03) 687 5176 Glavna in odgovorna urednica, tehnično oblikovanje, umetniška izdelava in priprava strani: Stanka Gregorič, 2/15 Allandale rd. Boronia, Vic 3155; telefon - fax: (03) 762 6830

Občasni sodelavci: dr. Stanislav Frank, Draga Gelt, Jožica Gerden, Lojze Košorok, Vinko Rizmal;

Računalniška osnova za prvo stran: Draga Gelt; Logo - Frances Gelt;

Distribucija - S. Z. Gregorič

Informacije: STA - Fax poročila Slovenske tiskovne agencije. OBVESTILA SLOVENSKEGA VELEPOSLANIŠTVA iz Canberra in SLOVENSKEGA KONZULATA iz Sydneya. SLOVENIAN BUSINESS, SLOVENEK, DELO, DRUŽINA, VEČER, BROŠURE O SLOVENIJI, MLADINA, NAŠA SLOVENIJA, RODNA GRUDA, MLADIKA, REVUJA SLOVENIJA v angleščini, Radio SBS, 3 ZZZ

Naročam GLAS SLOVENIJE

PRILOŽEN ČEK ZA:
letno naročnino \$ 30.00
ali polletno \$ 30.00

UPRAVA: GLAS SLOVENIJE

265 Nicholson Street
Footscray, Victoria 3011

Podpisani(a)

Ulica in kraj

Država Poštna št.

Podpis Datum